

2008

J A A R V E R S L A G

Beroepsvereniging van het Krediet

De BVK is lid van de Belgische Federatie van de financiële sector

BVK

Beroepsvereniging van het Krediet

JAARVERSLAG 2008

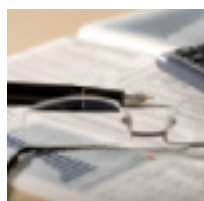
1

De Beroepsvereniging van het Krediet	5
Een representatieve en gespecialiseerde gesprekspartner	5
De leden van de BVK	6
De evolutie van het ledenbestand	6
De dienstverlening aan de leden: een ontmoetingspunt voor de financiële sector	6
Informatie en vorming	7
Lobby op regionaal, federaal en Europees niveau	9
Communicatie	10
Maar ook ten dienste van de consument	10

2

Verslag van de Voorzitter van het Directiecomité	11
--	----

3

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren	15
Situatieschets	15
De markt van het hypothecaire krediet	17
Evolutie van de kredietactiviteit en de gemiddelde bedragen	17
Opsplitsing van de productie volgens bestemming	19
Opsplitsing van de productie volgens type rentevoet	20
De markt van het consumentenkrediet	21
Het consumentenkrediet in zijn geheel	21
De verrichtingen op afbetaling	23
De kredietopeningen	24
Een motor voor de economie	25

4

Ontwikkelingen inzake krediet aan particulieren _____ 27

Verantwoorde en kwaliteitsvolle kredietverstrekking _____ 27

Energie en krediet _____ 28

Reclame en krediet _____ 28

5

De nieuwe richtlijn inzake consumentenkrediet _____ 29

Een "totale" "gerichte" harmonisatie _____ 30

Kernmateries van de richtlijn _____ 30

Impact van de richtlijn op het Belgisch recht _____ 31

Omzetting en uitvoering van de richtlijn _____ 31

Samenwerking met de nationale en Europese autoriteiten _____ 31

6

Ontwikkelingen met betrekking tot het hypothecaire krediet _____ 33

Een statuut voor de tussenpersonen _____ 33

Patrimoniumdocumentatie _____ 33

Gedragsregels - raadgevingsplicht _____ 34

Omgekeerd woonkrediet _____ 34

Enquête CBFA inzake rentevoeten _____ 34

Gezamenlijk aanbod _____ 35

Personen met een verhoogd gezondheidsrisico _____ 35

Geldigheidsduur hypothecaire inschrijvingen _____ 36

Wederbeleggingsvergoeding _____ 36

White Paper on Mortgage Credit _____ 36

7

De organen van de vereniging _____ 39

Directiecomité _____ 39

Secretariaat _____ 40

Technische commissies _____ 40

De Beroepsvereniging
van het Krediet - BVK

De Beroepsvereniging van het Krediet - BVK

Een representatieve en gespecialiseerde gesprekspartner

De BVK vertegenwoordigt als beroepsvereniging de sector van het krediet aan particulieren, d.i. het consumentenkrediet en het hypothecaire krediet.

Zij is stichtend lid van de Belgische Federatie van de financiële sector – FEBELFIN, samen met de Belgische Vereniging van Banken en Beursvennootschappen (BVB), de Belgische Leasing Vereniging (BLV), de Belgische Vereniging van Asset Managers (BEAMA) en de Belgische Vereniging van Beursleden (BVBL).

FEBELFIN werd opgericht in maart 2003 met als doel

- efficiënter, coherenter en toekomstgerichter op te treden ter bevordering van de belangen van de financiële sector en het Belgische financieelwezen;
- iedere "specialisatie" uit de financiële sector toe te laten haar standpunt te verwoorden en haar belangen op zo efficiënt mogelijke wijze te verdedigen;
- synergie tot stand te brengen.

De Beroepsvereniging van het Krediet - BVK

De leden van de BVK

De 64 BVK-leden (op 31 december 2008) maken samen meer dan 95% van de Belgische markt van het consumentenkrediet en ongeveer 90% van de Belgische markt van het hypothecaire krediet uit.

De bij de BVK aangesloten financiële instellingen zijn :

- banken;
- verzekeringsmaatschappijen;
- financiële instellingen, waarvan sommige bovendien leasings verstrekken;
- hypothecaire ondernemingen;
- kredietverzekeraars;
- distributie-ondernemingen of filialen van distributie-ondernemingen die erkend zijn om consumentenkredieten te verstrekken;
- ondernemingen die accreditief- en kredietkaarten uitgeven.

De evolutie van het ledenbestand

In de loop van 2008 heeft HOIST KREDIT AG zich bij onze vereniging aangesloten.

WINTERTHUR-EUROPE VERZEKERINGEN N.V. heeft per 31.12.2007 zijn lidmaatschap bij de BVK beëindigd, naar aanleiding van de fusie tussen de Groep AXA et WINTERTHUR.

Daarnaast werden verschillende naamswijzigingen genoteerd:
DEXIA Kredietmaatschappij N.V. is omgevormd tot ELANTIS N.V.;
DAIMLERCHRYSLER FINANCIAL SERVICES N.V. is omgevormd tot MERCEDES-BENZ FINANCIAL SERVICES BELUX N.V.;
AREMAS N.V. is omgevormd EOS AREMAS BELGIUM N.V.;
AXA BANK BELGIUM N.V. is omgevormd tot AXA BANK EUROPE N.V.;
CETEM BELGIUM N.V. is omgevormd BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM N.V.

De dienstverlening aan de leden: Een ontmoetingspunt voor de financiële sector

Dankzij haar openheid en de verscheidenheid van haar leden vormt de BVK als vanzelfsprekend een bevoorrecht ontmoetingspunt voor de Belgische markt van de kredietverlening aan particulieren en haar waarnemers. De kernopdrachten van de BVK situëren zich rond drie grote assen die onderling met elkaar verwant zijn:

Informatie en vorming

Een eerste opdracht van de BVK bestaat uit het verstrekken van informatie en vorming aan de leden. Deze informatie heeft betrekking zowel op technische als op meer algemene aspecten van kredietverlening aan particulieren. De hoge kwaliteit van deze informatie is een gevolg van de vrijwillige toespitsing van haar bekwaamheden op een welomschreven doelgebied.

WAT?

informatie over
wettelijke en
reglementaire
bepalingen, politieke en
economische actualiteit,
en gedetailleerde
statistieken

HOE?

newsletter
BVK-flashes
vademeccum
website
technische commissies
studiedagen

WAT?

1. Informatie over actualiteit, wettelijke en reglementaire bepalingen

De BVK volgt de politieke, economische en juridische ontwikkelingen in de sector op de voet, en informeert de leden hierover langs diverse kanalen. In de loop van 2008 werd ruime documentatie toegezonden betreffende technische materies die van bijzonder belang zijn voor de sector van het consumentenkrediet (bv. JKP, nulstelling, kosteloze borgtocht) en van het hypothecair krediet (bv. contacten met CBFA, notariaat, omgekeerd woonkrediet), evenals in het kader van talrijke Europese dossiers.

2. Gedetailleerde statistieken

Voor wat betreft het consumentenkrediet worden de leden op de hoogte gehouden van de maandelijkse productiecijfers en halfjaarlijkse productie- en omloopstatistieken op basis van de aangiften aan de FOD Economie.

Ook voor het hypothecaire krediet worden maandelijkse en driemaandelijkse productie- en omloopstatistieken bekendgemaakt.

Tot slot worden één keer per jaar geïndividualiseerde statistieken (minstens één jaar oud) met betrekking tot de marktaandelen gepubliceerd.

De Beroepsvereniging van het Krediet - BVK

HOE?

1. Nieuwsbrieven en flashberichten

Via de toezending van elektronische nieuwsbrieven en flashberichten worden de leden ingelicht over de actualiteit met betrekking tot het krediet aan particulieren en worden zij op de hoogte gebracht worden van de evoluties binnen de BVK en de acties die zij onderneemt. Deze nieuwsbrieven bevatten een samenvatting van alle initiatieven, vergaderingen en activiteiten van het Directiecomité, van de technische commissies en het secretariaat. Daarin wordt ook een stand van zaken gegeven van de lopende dossiers en worden diverse inlichtingen en instructies meegegeven. Deze informatiebronnen worden bijzonder op prijs gesteld door de leden.

2. Website

Het aantal bezoekers van de internetsite van de BVK bewijst het essentiële belang van dit communicatiemiddel, zowel voor de leden van de BVK – aan wie de toegang tot bepaalde rubrieken is voorbehouden – als voor derden, zoals consumenten.

3. Technische commissies

Diverse technische commissies staan het Directiecomité bij. Samen met het Directiecomité vormen zij het kloppende hart van de vereniging. Tijdens maandelijkse vergaderingen stellen talrijke specialisten van de leden hun bekwaamheid en tijd ten dienste van de beroepssector. Deze commissies worden uitermate geapprecieerd door de leden aangezien zij een uitstekend forum bieden voor de ontwikkeling van creatieve en innovatieve voorstellen en/of oplossingen voor dagelijkse juridische of andere problemen waar de leden kunnen mee geconfronteerd worden.

4. Studiedagen

Op 21 oktober werd de jaarlijkse studiedag georganiseerd in het auditorium van de NBB. Ook dit jaar namen talrijke verantwoordelijken en operationele medewerkers van de aangesloten leden deel. Hierbij ging ruime aandacht naar de omzetting van de nieuwe richtlijn consumentenkrediet, waarbij o.m. professor Jules Stuyck de harmonisatiegraad van de richtlijn analyseerde en Johan Van Lysebettens, diensthoofd binnen de FOD Economie een balans opmaakte van de richtlijn. Daarnaast gaf Frank Van der Herten een overzicht van de wetgeving rond reclame en krediet, gevolgd door een analyse over de toepassing ervan door Marc Van Hende, directeur-generaal binnen de FOD Economie. Vervolgens werd een debat gehouden over toekomstige nuttige hervormingen van het wetgevende kader voor hypothecaire kredieten, waaraan onder meer Senator Martine Taelman en Meester Bart Van Opstal, voorzitter van de Koninklijke Federatie van het Notariaat, deelnamen. Traditioneel werd eveneens ingegaan op de marktevoluties.

5. Vademecum

Tot slot stelt de BVK een uitgebreid vademecum ter beschikking van de leden, zowel voor het consumentenkrediet als voor het hypothecair krediet. Het vademecum consumentenkrediet werd in 2008 geactualiseerd.

Lobby op regionaal, federaal en Europees niveau

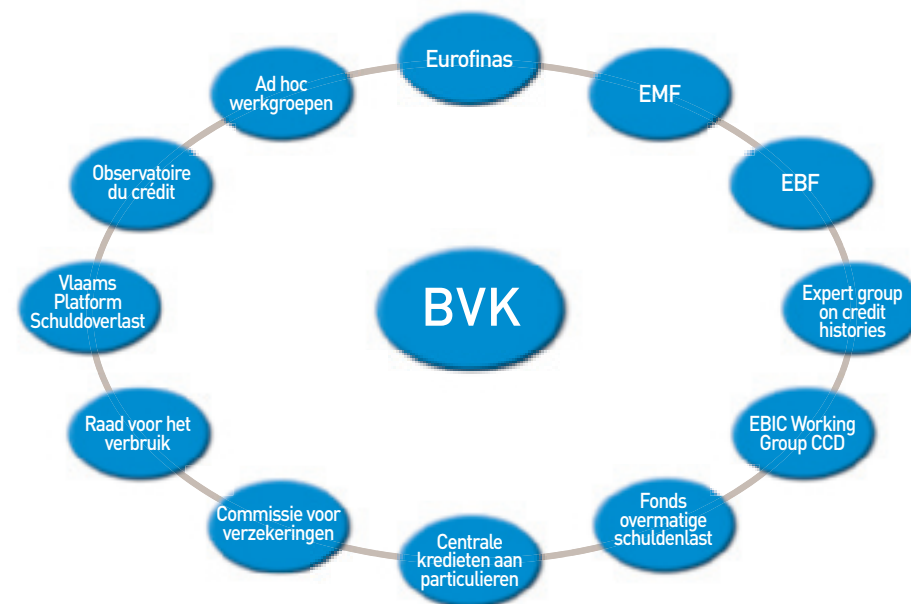
De BVK is een erkend gesprekspartner van de politieke en toezichhoudende overheden, van andere beroepsverenigingen en –federaties uit de financiële sector, van de consumentenorganisaties en andere stakeholders.

Naast de regelmatige contacten die zij heeft met de politieke besluitvormers en toezichthouders rond bepaalde thema's, zetelt zij op permanente basis in de Raad voor het Verbruik, in de Commissie voor Verzekeringen, in het Begeleidingscomité van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren en in het Begeleidingscomité van het Fonds ter Bestrijding van Overmatige Schuldenlast. De BVK is ook toetredend lid van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO).

Door het toenemende belang van de Europese wetgeving is de BVK ook in bijzondere mate actief op Europees vlak. Als lid van EUROFINAS (de Europese federatie van beroepsverenigingen inzake consumentenkrediet) en de Europese Hypothecaire Federatie (EMF) stelt zij haar expertise ter beschikking bij de voorbereiding van nieuwe aanbevelingen en richtlijnen. In 2008 heeft de BVK bovendien het voorzitterschap op zich genomen van de EBIC Working Group Consumer Credit Directive, waarin de financiële sectororganisaties van alle Europese lidstaten overleg plegen over de omzetting van de nieuwe richtlijn consumentenkrediet. De BVK maakt ook deel uit van de beperkte Expert Group on Credit Histories opgericht door de Europese Commissie. Zij neemt bovendien deel aan talrijke vergaderingen van de EBF.

Op regionaal vlak is zij vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur van de VZW Observatoire du Crédit et de l'Endettement en neemt zij deel aan het Vlaams Platform Schuldoverlast. De BVK hecht een groot belang aan deze vertegenwoordigingen omdat hierdoor permanent en rechtstreeks overleg mogelijk is met andere stakeholders.

Tot slot is zij vertegenwoordigd in het Bemiddelingscollege en in het Begeleidingscomité van de Bemiddelingsdienst Banken-Krediet-Beleggingen.

De Beroepsvereniging van het Krediet - BVK

Communicatie

De derde opdracht van de BVK betreft communicatie aan het publiek via de media en de eigen website. Aangezien transparantie een belangrijke waarde is binnen de sector, organiseert de BVK op frequente tijdstippen persconferenties en stuurt zij persberichten uit over interessante evoluties in de markt van het krediet aan particulieren. Zo werd in januari 2008 een persconferentie georganiseerd waarbij een proactieve voorstelling werd gegeven van de verwachte evolutie op de markt van het krediet aan particulieren en werden persberichten verstuurd omtrent marktevoluties en nieuwe wetgevende initiatieven op nationaal en Europees vlak. De BVK is tevens een vast aanspreekpunt om duiding te geven over sectoraangelegenheden op radio en televisie, en aan de geschreven pers.

Daarnaast zijn de leden van de BVK gebonden door een Europese gedragscode met betrekking tot de precontractuele fase voor hypothecaire kredieten. Deze gedragscode strekt ertoe om de consument op een correcte en uniforme wijze te informeren over de voorwaarden van hypothecaire kredieten, zodat hij makkelijker de beste aanbiedingen kan vergelijken.

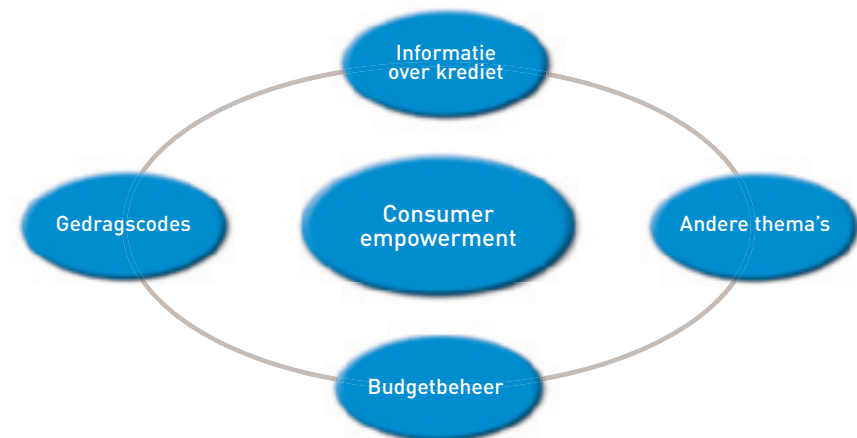
Om zorgvuldige kredietverlening te garanderen heeft het Directiecomité van de BVK aanbevelingen met betrekking tot consumenten- en hypothecaire kredieten geformuleerd aan haar leden.

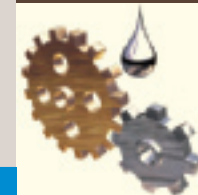
In 2008 heeft de BVK tot slot diverse stappen gezet om een sensibiliseringscampagne rond krediet en schuldenlast te ontwikkelen. Door de turbulentie op de financiële markten werd de ontwikkeling van deze campagne uitgesteld om een heroriëntatie toe te laten.

..., maar ook ten dienste van de consument!

Tegen de achtergrond van het Europese streven naar consumer empowerment, investeert de BVK reeds geruime tijd in haar informatieve rol ten aanzien van de consument. Op die manier geeft de sector een brede aanvulling op de individuele informerende taak van elke kredietgever.

Via de website wordt op een zeer toegankelijke wijze informatie verschaft over de belangrijke stappen bij het aangaan van een krediet, over borgstelling, fiscale voordelen, enz. In het kader van de strijd tegen schuldoverlast wordt ook een instrument ter beschikking gesteld om gezinnen te helpen bij hun budgetbeheer. Dit laat de consument toe om weloverwogen beslissingen te nemen en om zijn kennis over alle fasen van de kredietverlening te versterken. Zowel de budgetcalculator als de gids voor het consumentenkrediet behoren tot de meest bezochte pagina's van de website.

2

Verslag van de Voorzitter
van het Directiecomité

Verslag van de Voorzitter van het Directiecomité

Beste leden,

Een jaar geleden dacht ik u een optimistische boodschap te kunnen meegeven, zowel over de toekomst van onze beroepssector als over de evolutie van onze beroepsvereniging.

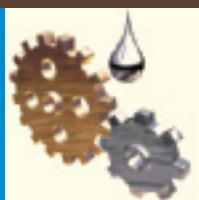
Twaalf maanden later moeten we vaststellen dat er een schril contrast bestaat tussen de zorgwekkende toestand van de kredietmarkt op wereldvlak en het relatieve status-quo van onze beroepssector in België.

Onze Vereniging is het in de afgelopen jaren steeds blijven herhalen : terwijl de markt van het krediet aan particulieren, in het bijzonder dan van het onroerend krediet, in talrijke landen over zijn toerental ging, vooral dan natuurlijk in de Verenigde Staten, maar ook in Groot-Brittannië, Ierland, Spanje en Portugal, bleef onze markt van het consumentenkrediet uiterst stabiel op een erg laag niveau van ongeveer 5% van het BBP, het laagste niveau van West-Europa, samen met Italië en ... Luxemburg.

Ons percentage betalingsachterstanden gaat sinds vijf jaar in dalende lijn en is zelfs in de eerste helft van 2008 verder naar beneden blijven gaan, terwijl het in omzeggens alle andere landen is gestegen.

Reeds in januari 2008 hield onze vereniging een persconferentie waarop ze waarschuwde voor de heersende zelfingenomenheid en in essentie de volgende boodschap meegaf : de toestand in België is goed, maar opgelet, want 2007 wijst erop dat een grens is bereikt. Indien geen maatregelen genomen worden ter stimulering van het krediet, dreigt de situatie in 2008 te verslechteren.

Toch werd, ondanks de goede voornemens van sommigen binnen de regering, geen enkele stimulerende maatregel genomen.

Verslag van de Voorzitter van het Directiecomité

Wat ons vakgebied betreft moeten we vaststellen dat, ondanks de gunstige evolutie van de betalingsachterstanden in België, sommigen desalniettemin voor nog meer restrictieve maatregelen voor onze sector blijven pleiten. Bij gebrek aan argumenten binnen de Belgische context wordt overigens niet geaarzeld om naar de Amerikaanse uitwassen te verwijzen om de Belgische eisen kracht bij te zetten. Sommige politici pleiten zelfs voor een verbod op bepaalde kredietvormen die, in 97% van de gevallen, niet het minste risico op wanbetaling inhouden. Het is zeker niet op die manier dat de strijd tegen overmatige schuldenlast vruchten zal afwerpen.

De BVK heeft in dit verband reeds constructieve voorstellen gedaan, in het bijzonder tijdens de besprekingen over maatregelen ter stimulering van de consumptie, die in november 2008 plaatsvonden. Wij hebben een zevenpuntenplan voorgesteld, dat volgende punten omvat :

1. een snelle omzetting van de Europese richtlijn inzake consumentenkrediet, maar zonder "gold plating" ;
2. de fiscale aftrekbaarheid van een gedeelte van de interesten die in het kader van een consumentenkrediet betaald worden ;
3. een administratieve vereenvoudiging die eindelijk de ontwikkeling van het e-krediet mogelijk zou maken ;
4. een coherente herziening van de wederbeleggingsvergoedingen inzake hypothe-cair krediet ;
5. de omvorming van de kredietcentrale tot een schuldencentrale ;
6. de verwezenlijking (na acht jaar wachten!) van het centraal bestand van beslagbe-richten ;
7. en tot slot de invoering van een wettelijk statuut voor de tussenpersonen in hypothe-cair krediet.

Samengevat vragen wij dat wij niet langer als een deel van het probleem zouden beschouwd worden, maar integendeel als een deel van de oplossing, als een essenti-eel element om de consumptie op een redelijk niveau te behouden, waardoor het mogelijk moet worden de huidige periode van economische terugval door te komen zonder dat onze economie er teveel onder zou lijden.

Maar om dat te bereiken moeten dringend een aantal taboes de wereld uitgeholpen worden : het eerste van die taboes is dat de bescherming van de consument alsmaar in stijgende lijn moet gaan, zelfs indien dit ten koste gaat van de gezondheid van 's lands economie. Een tweede taboe is dat de bescherming van de persoonlijke levens-sfeer een categorisch imperatief is, zelfs indien dit ten koste gaat van de strijd tegen de overmatige schuldenlast die men toch wenst te voeren. De BVK vraagt dat hierover een objectief debat zou kunnen plaatsvinden.

Indien de regering uit gemakzucht de consumentenbescherming steeds verder wil laten toenemen in een land waarin de consument vermoedelijk reeds het best beschermd is ter wereld, stevenen we recht af op een crisis van het aanbod.

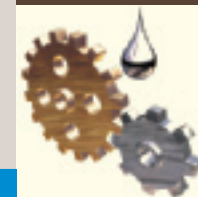
Indien ze daarentegen eindelijk ertoe zou besluiten de economische activiteit te sti-muleren door kredietverlening als ondersteuning van de consumptie te bevorderen op een ogenblik waarop deze in een dip zit, bestaat er een kans dat een uitweg wordt gevonden.

Laat ons afstappen van de Diafoirus-methodes van zuivering en aderlating en maatre-gelen nemen die een behandeling van de zieke mogelijk maken in plaats van hem ver-der te verzwakken.

Wij hebben er goede hoop op dat de regering onze boodschap begrepen heeft, maar op het ogenblik dat deze tekst wordt geschreven, is dit nog steeds onduidelijk. Wij gelo-ven erin dat goede beslissingen uiteindelijk de bovenhand zullen halen en wij hebben het gevoel dat, ondanks alles, onze ideeën verder opgang maken.

In deze uiterst moeilijke context heeft onze vereniging de verdediging van haar princi-pes voortgezet en is ze erin geslaagd haar ideeën uit te dragen in politieke middens, maar ook in bepaalde mate binnen verenigingen die de echte strijd tegen de armoede voeren en die erkennen dat krediet geen toenemende bron van overmatige schulden-last is, maar dat integendeel andere schulden, die volledig los staan van kredietverle-ning, in steeds grotere mate toenemen.

Het werk is echter verre van af. Integendeel, het begint pas.

Ingevolge de crisis op de financiële markten en de noodzaak om ons te heroriënteren en een reflectieperiode in te bouwen, hebben wij met pijn in het hart ons plan voor financiële educatie voorlopig in de koelkast moeten opbergen, ondanks het feit dat het erg enthousiast onthaald werd door de betrokken ministeries, het Observatoire du crédit en het Vlaams Centrum Schuldbemiddeling, de Koning Boudewijnstichting en door onze collega's van de grootdistributie. Zoals alle goede ideeën is ook dit idee echter slechts uitgesteld, en ik hoop ten eerste dat het snel weer in de een of andere vorm zal opgenomen worden.

Andere projecten konden nog niet worden afgerond, zoals het omgekeerde woonkrediet. De balans van ons werkjaar is dus genuanceerd : wij hebben heel wat projecten op stapel gezet, maar slechts enkele hebben tot resultaat geleid. Wij moeten onze inspanningen dus voortzetten en nog opvoeren, met de vastberadenheid van zij die weten dat ze gelijk hebben.

Minder dan ooit is immobilisme een oplossing. Onze sector moet een offensief maar constructief beleid voeren. Dit houdt vanzelfsprekend risico's in, maar wie is beter geplaatst dan wij die risicobeoordeling als kerntaak hebben, om risico's te nemen en vooruitgang te boeken.

Het einde van mijn mandaat als voorzitter van uw Directiecomité komt in zicht. Ik wil dit verslag dan ook beëindigen met erop te wijzen dat ik in de afgelopen twee jaar zeer veel van u allen heb geleerd.

Ik wens ook onze secretariaatsploeg te bedanken, in de eerste plaats Piet Van Baeveghem, zonder wie we niet de helft hadden kunnen verwezenlijken van wat we hebben bereikt, maar ook natuurlijk Sandrine, Christa, Jo en Frans dank zij wie we bereiken waarvan anderen zelfs niet durven dromen.

Beste vrienden, de beste manier om uit de crisis te geraken is vertrouwen hebben in de toekomst, ... volhouden is de boodschap.

BERNARD BEYENS
Voorzitter van het Directiecomité

3

De evolutie van de markt
van het krediet aan particulieren

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

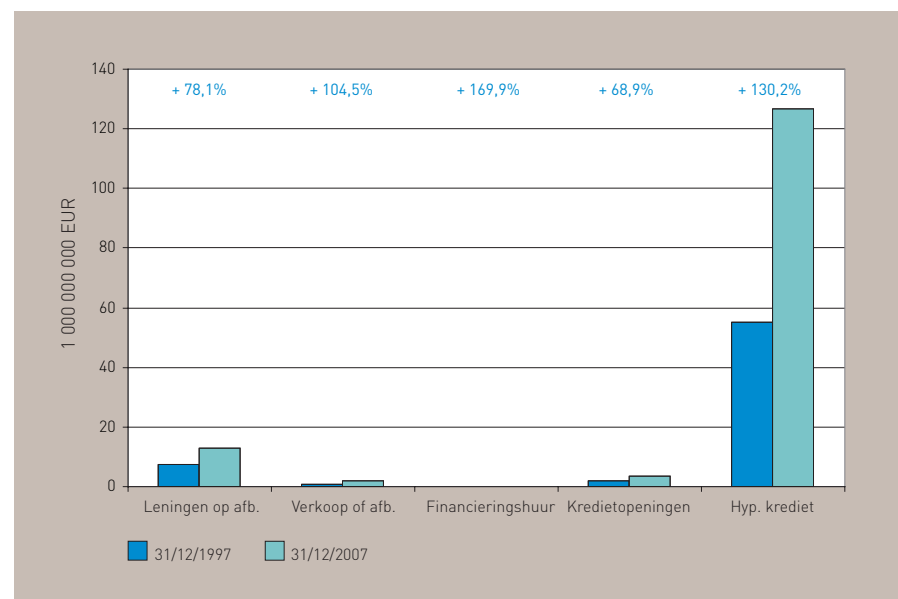
Situatieschets

Eind 2007 waren er in België 9,1 miljoen kredietovereenkomsten in omloop voor particulieren, consumentenkredieten en hypothecaire kredieten samengeteld. Ongeveer 56% van de meerderjarige bevolking heeft dus minstens één consumenten- of hypothecair krediet. Dit cijfer stijgt tot boven de 81% in de groep van 35- tot 44-jarigen. Ten aanzien van 2003 is dit een stijging met 3,5%.

Grafiek 1

BRON : NBB, CBFA, ADSEI (100% VAN DE MARKT)

Evolutie van de portefeuille inzake krediet aan particulieren in de voorbije 10 jaar

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Uitgedrukt in euro is de portefeuille inzake hypothecair krediet (126,3 miljard einde 2007) zeven maal zo groot als de portefeuille inzake consumentenkrediet (18,1 miljard). Het valt eveneens op dat de groei van het hypothecair krediet (+130% op 10 jaar) veel hoger ligt dan deze van het consumentenkrediet (+79%). Nog vermelden dat de inflatie over diezelfde periode ongeveer 22% bedroeg.

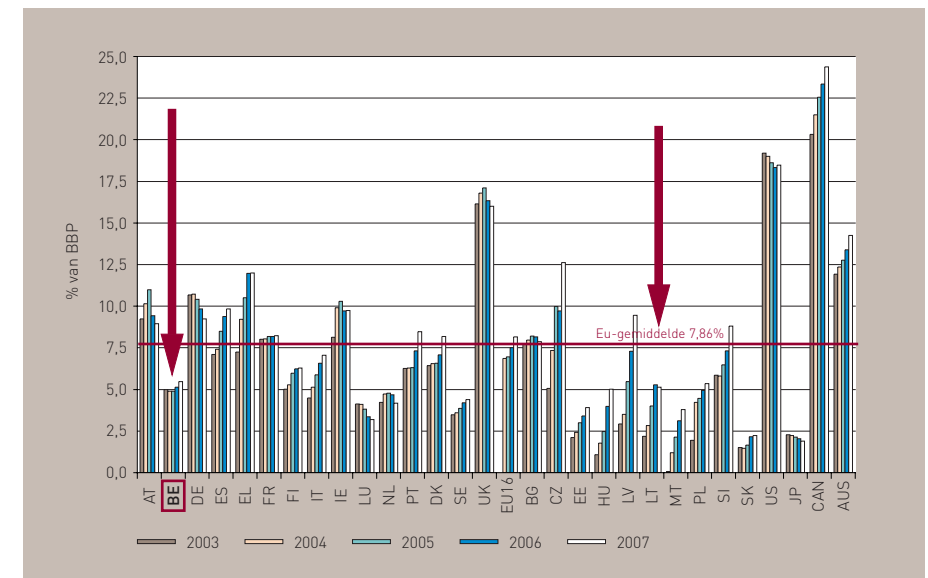
Deze Belgische marktcijfers tonen aan dat zowel het hypothecair krediet als het consumentenkrediet van groot belang zijn voor de economie en voor de consumenten, die er hun projecten mee kunnen realiseren.

Wanneer we echter de vergelijking met andere Europese landen maken, blijkt toch dat België erg achterop hinkt. Zowel wat het consumentenkrediet als het hypothecair krediet betreft, is het krediet per hoofd van de bevolking op dit ogenblik lager dan in een groot deel van de landen van het Europa van de 16. Ook een Europese vergelijking op basis van de omloop aan consumentenkrediet als percentage van het jaarlijkse BBP leidt tot de vaststelling dat België met moeite de middenmoot haalt.

Grafiek 2

BRON : ECRI

Omloop inzake consumentenkrediet als percentage van het jaarlijks BBP

De Belgische wetgeving behoort tot de strengste van Europa en in de context van de hoger vermelde cijfers is het dan ook van essentieel belang dat de Belgische overheid erover waakt dat de wetgeving niet tot concurrentievervalsing leidt en de kredietgever op zijn grondgebied niet benadeeld wordt ten opzichte van instellingen die krediet verstrekken vanuit het buitenland. Dit gegeven is bijzonder actueel in het licht van de nieuwe Europese richtlijn inzake consumentenkrediet en de toekomstige omzetting ervan in de Belgische wetgeving.

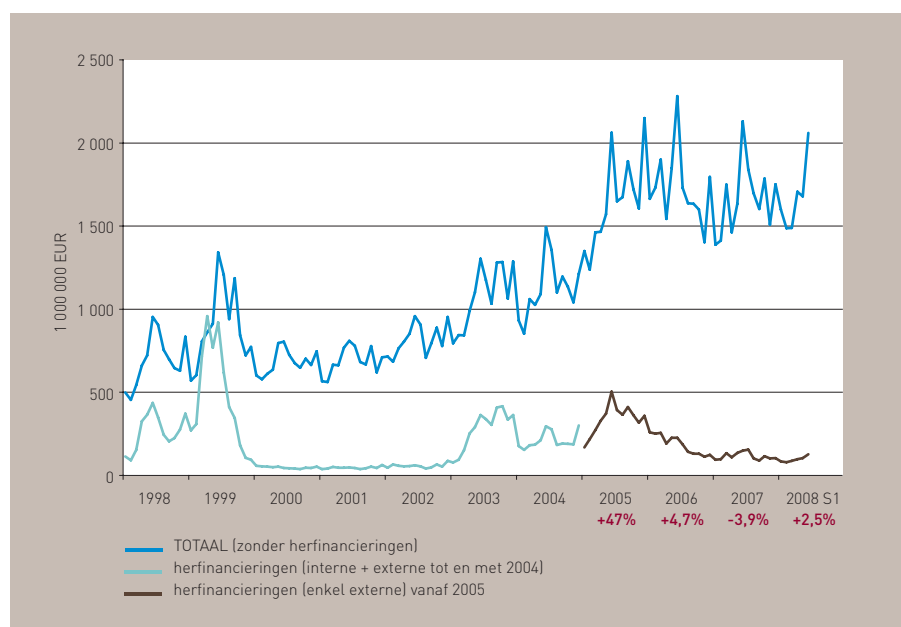
De markt van het hypothecaire krediet

Evolutie van de kredietactiviteit en de gemiddelde bedragen

Grafiek 1

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Productie – herfinancieringen versus realisaties zonder herfinancieringen (in miljoenen EUR)

Om een correct beeld van de markt van het hypothecaire krediet te krijgen, moeten de herfinancieringen uit de productiecijfers gehaald worden, wat in grafiek 1 is gebeurd. Het belang van die herfinancieringen is verder afgenomen. In de eerste helft van 2008 vertegenwoordigden ze nog slechts 11% van het aantal nieuwe contracten, terwijl dit in 2005 nog bijna de helft en in 2006 nog bijna één vierde was.

Na het uitzonderlijke jaar 2005, waarin de waarde van de productie buiten herfinancieringen met 47% was toegenomen ten opzichte van 2004, steeg de productie in 2006 nog nauwelijks met één tiende daarvan. In 2007 viel de productie zelfs met bijna 4% terug ten opzichte van 2006. Maar de onderliggende evolutie was hoopvol: terwijl het 1ste trimester 2007 nog een sterke daling van de productie vertoonde ten opzichte van het overeenstemmende trimester van 2006 (-14% in toegekende bedragen en -16% in aantal nieuwe contracten), lagen die cijfers al minder negatief in het 2de trimester (-8% in bedrag en -9% in aantal). In het 3de trimester werd ten opzichte van het overeenstemmende trimester van 2006 opnieuw een lichte stijging vastgesteld (+3% in bedrag en +1% in aantal), die zich doorzette in het 4de trimester (+5% in bedrag en +4% in aantal).

Ook in de eerste twee trimesters van 2008 lag de productie, zowel in aantal contracten als in bedrag, hoger dan in de overeenstemmende trimesters van 2007. Terwijl er in het 1ste trimester nog omzeggens een status quo was, was er in het 2de trimester een duidelijkere stijging (+4% in bedrag en +5% in aantal contracten).

Tabel 1

BRON: BVK

Evolutie van de productie ten opzichte van het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Trimester	Evolutie in aantal contracten	Evolutie in verstrekte bedragen
Q 1 2007	-16,46%	-14,10%
Q 2 2007	-8,96%	-7,89%
Q 3 2007	+0,92%	+2,80%
Q 4 2007	+4,30%	+5,15%
Q 1 2008	+0,02%	+0,53%
Q 2 2008	+5,14%	+4,19%

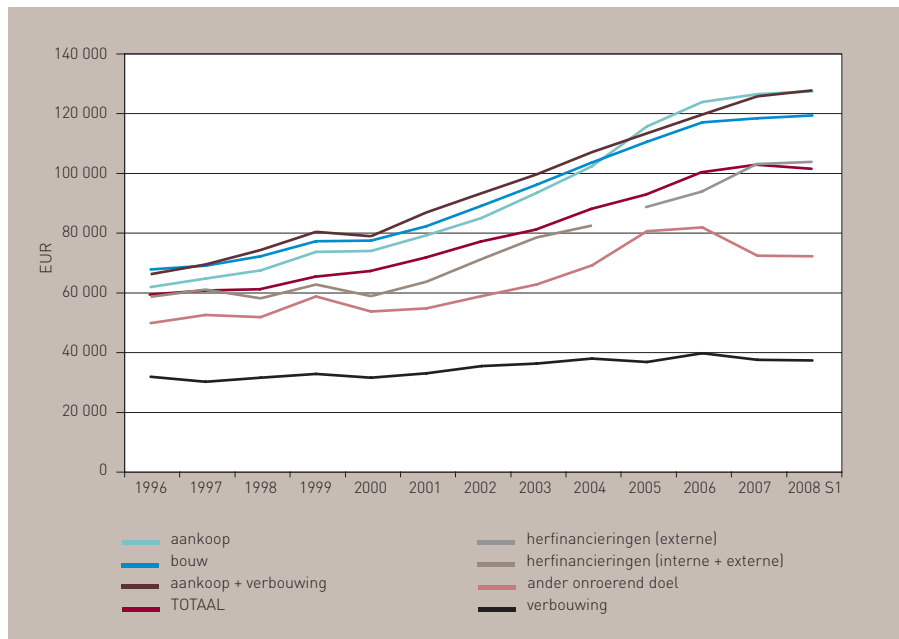
De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Na een moeilijke tweede jaarhelft in 2006 en een even ontgoochelende eerste jaarhelft in 2007, trad er dus een kentering op in de tweede helft van 2007, waarna gedurende nu al vier trimesters op rij een, weliswaar lichte, stijging van de productie ten opzichte van het overeenstemmende trimester van het jaar tevoren kon vastgesteld worden.

Grafiek 2

BRON: BVK

Gemiddelde bedrag van de verstrekte hypothecaire kredieten

De stijging van de productie in bedrag die in het verleden kon vastgesteld worden, was niet zozeer het gevolg van de toename van het aantal kredieten dan wel van het gemiddelde bedrag per krediet. Het gemiddelde bedrag per lening is, voor alle toegekende hypothecaire kredieten samen, immers geëvolueerd van ongeveer 60.000 euro in 1998 tot ongeveer 100.000 euro midden 2008, hetzij een stijging met 66% (zie grafiek 2).

Toch heeft zich, wat het gemiddelde bedrag van de verstrekte hypothecaire kredieten betreft, vanaf 2006 een trendbreuk voorgedaan. Terwijl in de voorgaande jaren de gemiddelde bedragen van de leningen steeds de vastgoedprijzen volgden, met een duidelijke stijging van het gemiddelde bedrag van de totaliteit van de hypothecaire leningen tot gevolg (nog +8% in 2006), bleef die stijging over gans 2007 beperkt tot 2,5%. Er lijkt nu een plafond te zijn bereikt. In de eerste helft van 2008 daalde het gemiddelde bedrag van alle hypothecaire leningen samen zelfs met iets meer dan 1%. Ondanks het feit dat de vastgoedprijzen in 2007 verder de hoogte bleven ingaan, blijft het gemiddelde bedrag van de hypothecaire leningen dus vrij stabiel (zie grafiek 3).

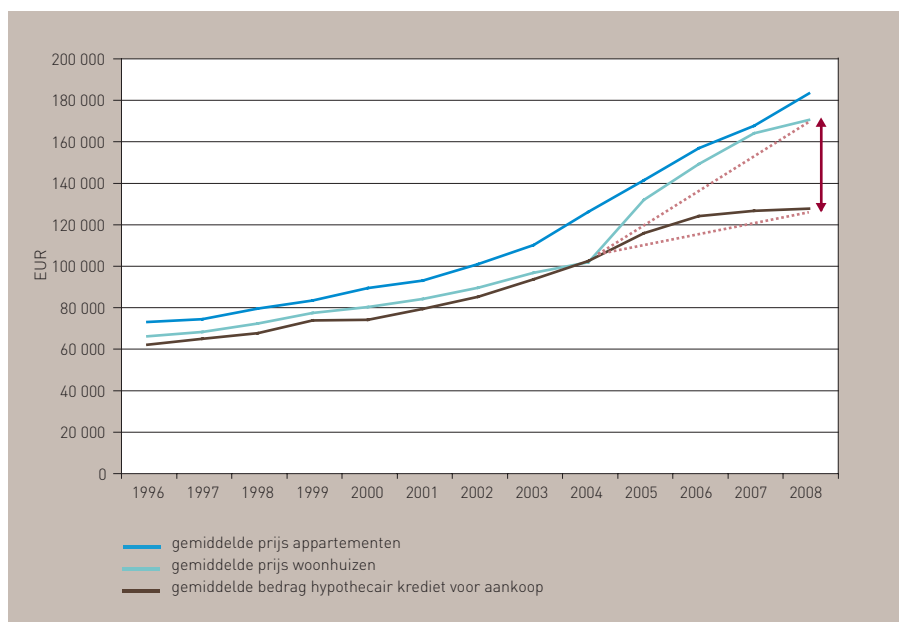
Het gemiddelde bedrag van de "aankopen" bedroeg in het tweede trimester van 2008 127.662€, tegen 126.479€ in het eerste trimester. Het gemiddelde bedrag van de leningen voor aankoop + verbouwing kende in het tweede trimester een terugval naar 123.078€, komende van 132.735€ in het eerste trimester. De stabilisering zet zich dus voort.

Grafiek 3

BRON : BVK (KREDIET) EN FOD ECONOMIE (VASTGOEDMARKT)

Vastgoedmarkt en hypothecair krediet : gemiddelde bedragen

Opsplitsing van de productie volgens bestemming

Sinds 2005 worden de "herfinancieringen", in ruime zin, uit de statistieken gehouden. Er kunnen zich inderdaad drie mogelijke gevallen voordoen wanneer een klant zijn rentevoet ingevolge een voldoende grote daling van de referentie-indexen wenst te herzien :

- de "externe" herfinanciering (andere kredietgever en dus nieuw contract)
- de "interne" herfinanciering (zelfde kredietgever, maar nieuw contract)
- de rente-onderhandelingen (zelfde kredietgever, maar bijvoegsel bij het oorspronkelijke contract)

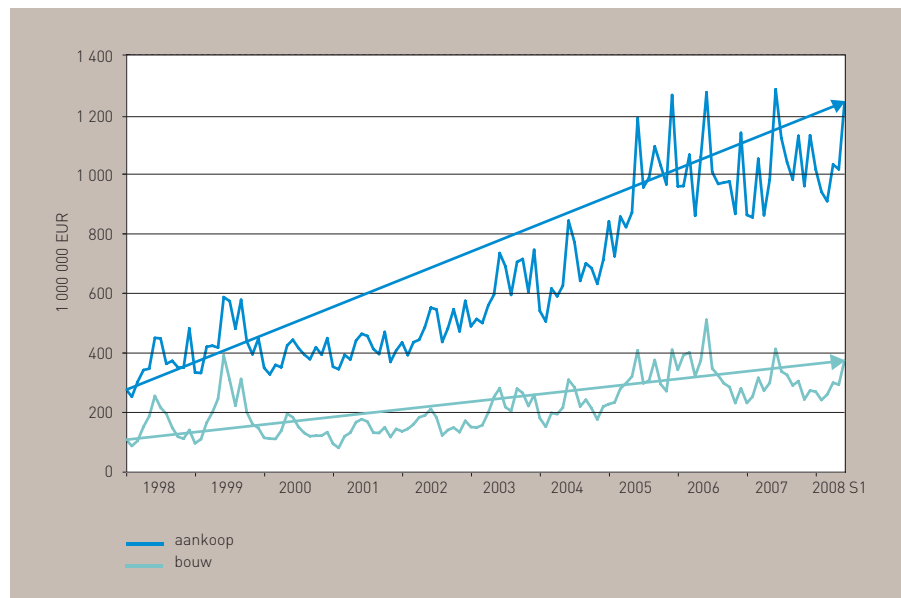
Ook in 2007 nam het aandeel van de externe herfinancieringen in de productie verder af. Terwijl dit aandeel in de eerste helft van 2007 nog ongeveer 7% van de gerealiseerde contracten bedroeg, is dit in de eerste helft van 2008 verder teruggevallen tot slechts 5,2% van het aantal contracten. Die verdere terugval houdt ongetwijfeld verband met de stijging van de rentevoeten, waardoor een herfinanciering minder interessant is.

Wat de "echte" activiteit (buiten herfinancieringen) in het 1ste semester van 2008 betreft, blijkt dat 58% van de verstrekte kredietbedragen bedoeld zijn voor de aankoop van een onroerend goed, terwijl goed 16% bedoeld zijn voor de bouw van een woning. De overige bestemmingen zijn de verbouwing, al dan niet samen met een aankoop (16%), en de andere onroerende bestemmingen zoals de aankoop van bouwgrond (4%).

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Grafiek 4

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

**Opsplitsing van de productie volgens bestemming :
rubrieken aankoop en bouw (in miljoenen EUR)**

Grafiek 4 is gewijd aan de twee belangrijkste bestemmingen, namelijk de aankoop en de bouw. Daaruit blijkt dat de aankoop steeds de bouw overtreft, maar vooral dat de toename inzake de aankopen (+183% van 1998 tot 2007) dubbel zo hoog ligt dan de toename inzake de bouw (+96%). In de 1ste helft van 2008 is er een verdere daling van het aantal bouwleningen ten opzichte van leningen voor de aankoop. Er zijn nu al 3,3 x meer leningen voor de aankoop dan voor de bouw van een woning.

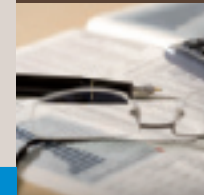
Opsplitsing van de productie volgens type rentevoet

Tot 1999 kenden de kredieten met onvoorwaardelijk vaste rentevoet een steile opgang (meer dan 7 contracten op 10).

In de daarop volgende jaren liep het marktaandeel van de vaste rentevoeten, onder meer ingevolge de evolutie van de rentecurve, steeds verder terug. Dit gebeurde ten voordele van de jaarlijks veranderlijke rentevoet, waarvoor in oktober 2004 in twee op de drie toegekende contracten werd geopteerd.

Ingevolge de stijging van de rentevoeten en de kleine spanning tussen variabele en vaste rentevoet sloeg begin 2005 de tendens weer om, met een heropleving van de kredieten met vaste rentevoet. Het marktaandeel van de hypothecaire kredieten met vaste rentevoet bereikte in 2007 meer dan 85%, het hoogste percentage sinds 10 jaar. Het marktaandeel van de kredieten met veranderlijke rentevoet op één jaar viel terug van 50% in 2004 naar nog nauwelijks 1,7% in 2007. Samen met de kredieten die een aanvankelijke periode van vastheid van 10 jaar of meer kennen, namen ze zelfs omzeggens 96% van de verstrekte kredieten voor hun rekening.

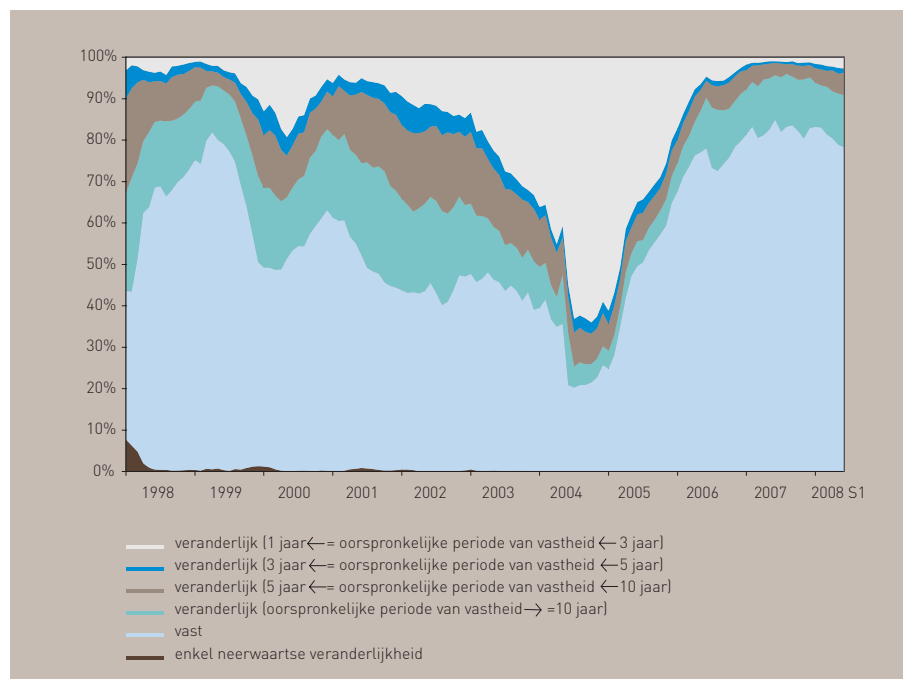
In de eerste helft van 2008 werd deze tendens bevestigd, al steeg het aantal kredieten met jaarlijks veranderlijke rentevoet (iets meer dan 2%) licht ten opzichte van 2007, mede door het feit dat de korte-termijnrente zich op een historisch gezien hoog niveau bevond en voor sommigen de kans op daling in de eerstkomende jaren dus reëel was.

Grafiek 5

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de productie volgens type rentevoet (in percentage)

De markt van het consumentenkrediet

Het consumentenkrediet in zijn geheel

Alvorens de afzonderlijke analyse van de verrichtingen op afbetaling¹ enerzijds en de kredietopeningen anderzijds aan te vatten, is het nuttig hun respectieve aandeel in het consumentenkrediet te verduidelijken : de kredietopeningen, die enkel afgaand op het aantal lopende contracten (7 op de 10) de meerderheid blijken uit te maken, vertegenwoordigen – zelfs op dit ogenblik – slechts minder dan één vijfde van het totale verschuldigde saldo. Deze discrepantie kan verklaard worden door het feit dat de opgenomen bedragen in het kader van kredietopeningen kleiner zijn dan bij verrichtingen op afbetaling. Hierbij mag men bovendien niet vergeten dat talrijke kredietopeningen, ondanks het feit dat ze boekhoudkundig in de portefeuille zijn opgenomen, weinig of niet gebruikt worden.

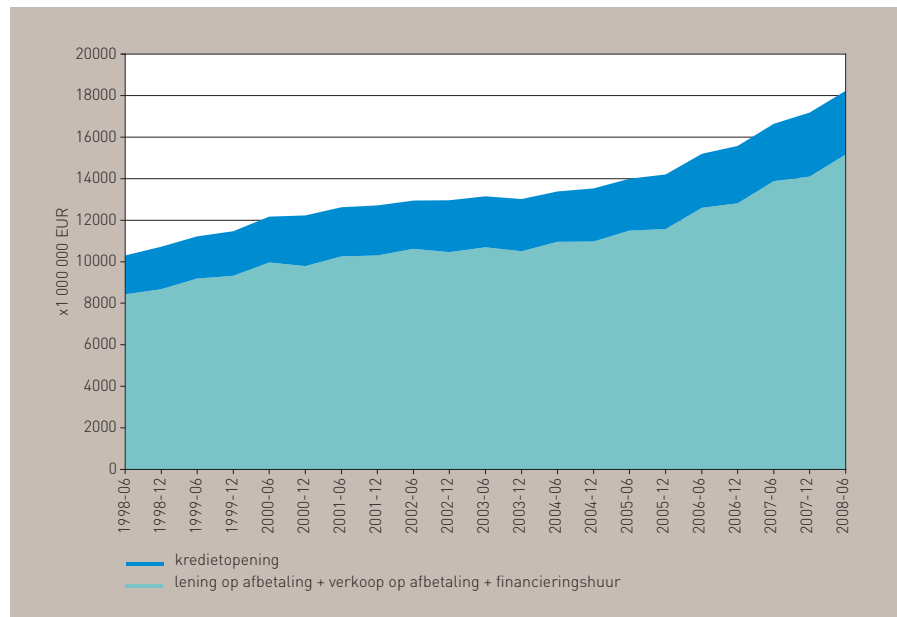
¹ De verrichtingen op afbetaling omvatten de leningen op afbetaling, de verkopen op afbetaling en de financieringshuur (deze laatste kredietvorm is echter volledig bijkomstig geworden).

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Grafiek 1

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

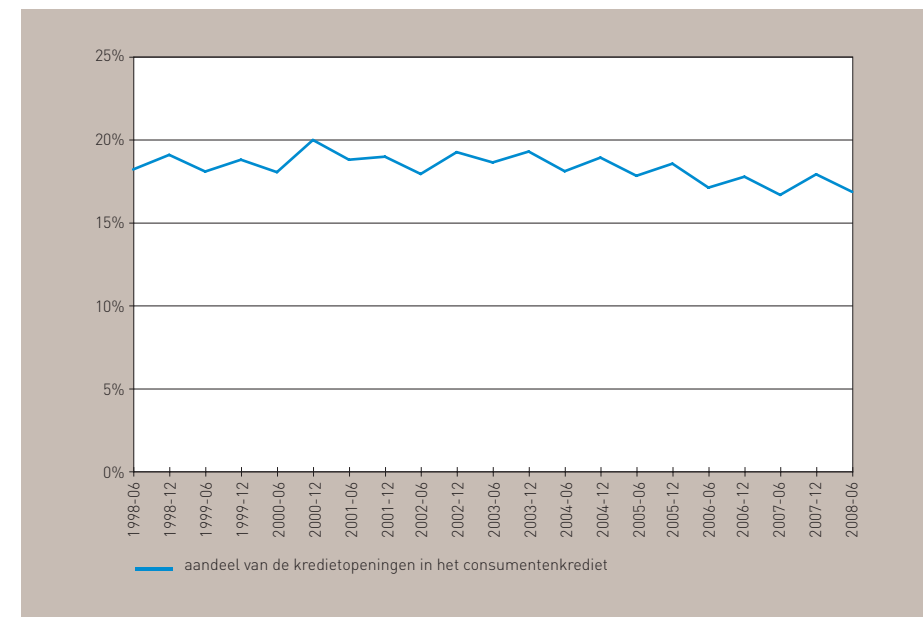
De omloop inzake "consumentenkrediet" in bedragen

Grafiek 2

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Aandeel van de kredietopeningen in het consumentenkrediet

Meer nog, het aandeel van de kredietopeningen in het consumentenkrediet is uiterst stabiel en bleef de afgelopen 10 jaar steeds onder de grens van 20% (grafiek 2). In het eerste halfjaar 2008 is het aandeel van de kredietopeningen zelfs teruggevallen tot minder dan 17%.

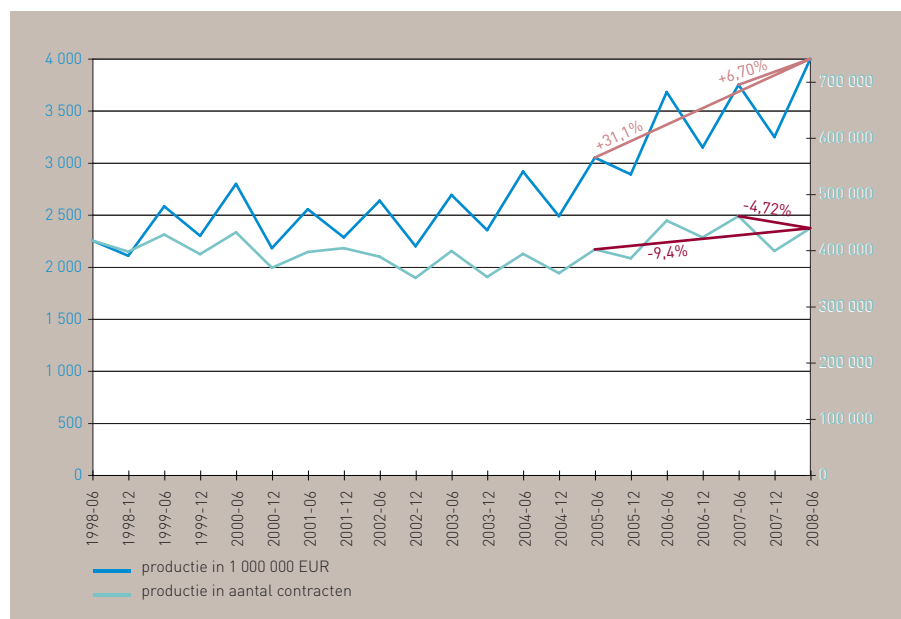
De verrichtingen op afbetaling

Wat de als verrichtingen op afbetaling verstrekte bedragen betreft, geeft grafiek 3 duidelijk aan dat het tweede semester van ieder jaar traditioneel een kleinere productie vertoont dan het eerste. Dit is in hoofdzaak te wijten aan de financieringen van nieuwe voertuigen, aangezien het belangrijkste autosalon van België in het begin van het kalenderjaar plaatsvindt.

Grafiek 3

BRON: BVK (96% VAN DE MARKT)

Productie inzake verrichtingen op afbetaling

Methodologisch gezien is het dus van fundamenteel belang dat men vergelijkt wat te vergelijken valt, met name de eerste semesters onderling of de tweede semesters onderling.

Wanneer we ons op de recente evolutie van de markt concentreren, stellen we vast dat de waarde van de productie in de voorbije jaren steeds in stijgende lijn is gegaan. Sinds de eerste helft van 2005 kende de productie een stijging met meer dan 31% in waarde en met meer dan 9% in aantal contracten. Ten opzichte van het 1ste semester van 2007 kende de productie in het 1ste semester van 2008 nog een stijging met meer dan 6% in bedrag, maar rekening houdend met de inflatie komt dit slechts neer op ongeveer 1% reële groei. Het aantal verstrekte verrichtingen op afbetaling kende zelfs een daling met bijna 5 % ten opzichte van het 1ste semester van 2007.

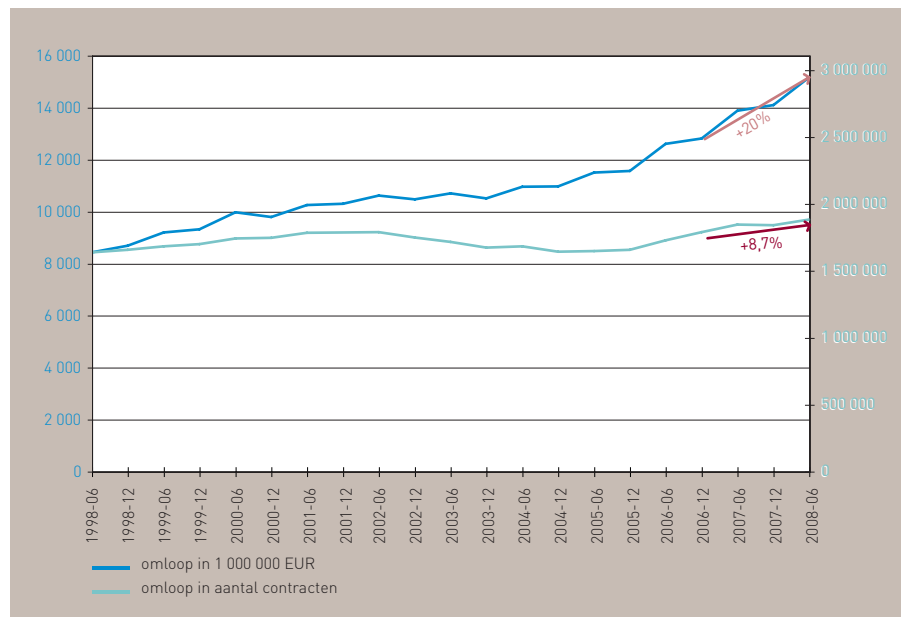
De tendens op lange termijn is echter leerzamer : in de afgelopen 10 jaar is het aantal verstrekte kredietovereenkomsten met minder dan 15% toegenomen, terwijl het overeenstemmende kredietbedrag gestegen is met meer dan 79% (43% na aftrek van de inflatie). Het gemiddelde bedrag van de kredieten op afbetaling is dus gestegen.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Grafiek 4

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Omloop inzake verrichtingen op afbetaling

Grafiek 4 toont een stabiele toename van de portefeuille inzake verrichtingen op afbetaling. In ieder geval wat het verschuldigde saldo betreft (+ 79% op 10 jaar, d.w.z. + 43% buiten inflatie), want het aantal overeenstemmende contracten kende steeds een duidelijk geringere toename ... en zelfs een terugloop van 2001 tot 2005. Het is dus niet zo dat de kredietactiviteit erg is toegenomen ten opzichte van vroeger, maar het gemiddelde bedrag per verrichting is positief geëvolueerd.

De kredietopeningen

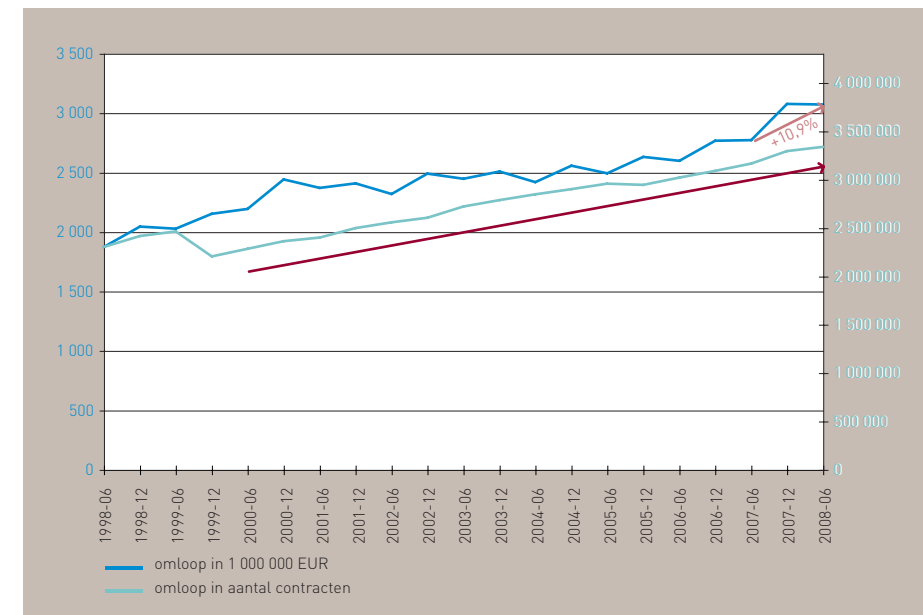
In tegenstelling tot de verrichtingen op afbetaling, waarvan het aantal contracten in portefeuille in de afgelopen 10 jaar slechts matig is toegenomen, is het aantal bestaande kredietopeningen in dezelfde periode substantieel gegroeid.

De daadwerkelijk opgenomen bedragen daarentegen zijn geruime tijd niet in dezelfde mate toegenomen als het bedrag aan verrichtingen op afbetaling. Toch zijn ze in de periode tussen juni 2007 en juni 2008 gestegen met bijna 11%. Opvallend is ook dat het gebruik steeds sterk toeneemt in het 2de semester en in het 1ste semester stabiliseert (of zelfs daalt).

Grafiek 5

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Omloop inzake kredietopeningen

Een motor voor de economie

De volgende overzichtstabel geeft de groei van de markt van het consumentenkrediet weer, in omloop en in productie, voor enerzijds de verrichtingen op afbetaling en anderzijds de kredietopeningen.

Tableau 1

BRON : ADSEI (100% VAN DE MARKT) EN NBB (INFLATIE)

Nominale groei van het consumentenkrediet en inflatie (x 1 000 000 EUR)
omloop : op 31.12 van ieder jaar | productie : van de 12 maanden van het jaar

	A verrichtingen op afbetaling		B krediet- openingen		A+B consumenten- krediet		p.m. inflatie
	omloop	productie	omloop	productie	omloop	productie	
1995	7 563	3 790	1 757	1 094	9 320		
1996	7 603 +0,5%	4 088 +7,9%	1 928 +9,8%	976 -10,8%	9 531 +2,3%		2,52%
1997	8 168 +7,4%	4 237 +3,6%	1 984 +2,9%	997 +2,1%	10 152 +6,5%		1,15%
1998	9 061 +10,9%	4 643 +9,6%	2 118 +6,8%	1 013 +1,6%	11 180 +10,1%		0,59%
1999	9 717 +7,2%	5 178 +11,5%	2 240 +5,8%	1 025 +1,1%	11 957 +7,0%		1,94%
2000	10 196 +4,9%	5 285 +2,1%	2 544 +13,5%	1 031 +0,6%	12 740 +6,5%		2,49%
2001	10 709 +5,0%	5 201 -1,6%	2 522 -0,9%	1 052 +2,0%	13 231 +3,9%		2,19%
2002	10 896 +1,8%	5 195 -0,1%	2 609 +3,4%	1 134 +7,8%	13 505 +2,1%		1,37%
2003	11 009 +1,0%	5 445 +4,8%	2 713 +4,0%	1 089 -4,0%	13 722 +1,6%		1,74%
2004	11 443 +3,9%	5 781 +6,2%	2 692 -0,8%	1 262 +15,9%	14 135 +3,0%		2,27%
2005	12 043 +5,2%	6 440 +11,4%	2 768 +2,8%	1 953 +54,7%	14 811 +4,8%		2,88%
2006	13 312 +10,5%	7 415 +15,1%	3 001 +8,4%	1 783 -8,7%	16 313 +10,1%		1,64%
2007	14 787 +11,1%	7 613 +2,7%	3 350 +11,6%	2 072 +16,2%	18 137 +11,2%		3,09%

Aangezien de productie inzake kredietopeningen enkel een potentieel krediet betreft, mag ze niet eenvoudigweg worden opgeteld bij de productie inzake verrichtingen op afbetaling. Van de omlopen daarentegen mag wel een optelsom gemaakt worden. Deze som toont aan dat de totale portefeuille inzake consumentenkrediet meer dan 18 miljard euro bedraagt, een belangrijk bedrag voor zowel de Belgische economie, als voor de particulieren die er hun projecten mee kunnen realiseren.

Het is in deze tijden van economische vertraging dan ook aangewezen alle kansen op economische groei aan te grijpen, en zowel consumentenkrediet als het hypothecaire krediet vormen daarbij een belangrijke stimulans. Door verantwoorde kredietverlening mee te stimuleren kan de overheid een heel potentieel aan economische groeikansen openen, dat nu vaak onbenut wordt gelaten.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Ontwikkelingen omtrent het krediet aan particulieren

Verantwoorde en kwaliteitsvolle kredietverstrekking

Verantwoorde en kwaliteitsvolle kredietverstrekking is een prioriteit voor de sector. Niettegenstaande een minder gunstige economische ontwikkeling in ons land tengevolge van de internationale crisis, is het aantal wanbetalingen eerder stabiel gebleven. Rekening houdend met het toegenomen aantal kredietovereenkomsten, is het aantal wanbetalingen procentueel gedaald op het ogenblik dat wij dit schrijven. De BVK heeft begin 2008 gewaarschuwd dat deze resultaten geen automatisme zijn, en dat bijgevolg bijkomende initiatieven nodig zijn om deze positieve evolutie verder te ondersteunen. Want ook al zijn er in tegenstelling tot de kredietsector geen transparante cijfers voorhanden, toch kan vastgesteld worden dat het aantal wanbetalingen in andere sectoren toeneemt.

De daling van de betalingsachterstanden in de kredietsector is zeker in grote mate toe te schrijven aan de verbeterde informatie waarover de kredietgever beschikt sedert de invoering van de positieve kredietcentrale. Wederzijdse informatie is cruciaal om tot kwaliteitsvolle kredietverstrekking te komen. Toch heeft de kredietgever nog steeds een onvolledig beeld van de werkelijke schuldenlast van een toekomstige kredietnemer. De informatie die een kredietnemer wettelijk verplicht is mee te delen, is vaak onvolledig, en dit wellicht vooral in die gevallen waarin de kredietnemer hetzij sommige andere verbintenissen over het hoofd ziet, hetzij weet dat de mededeling van deze informatie de kans op de toekenning van een krediet zal verkleinen. Daarom pleit de sector, in navolging van buitenlandse initiatieven, voor een uitbreiding van de kredietcentrale tot een schuldencentrale, waarin niet alleen informatie over wanbetalingen met betrekking tot kredieten is opgenomen, maar ook met betrekking tot andere sectoren zoals energie, telecom, enz.

Ook de uiteindelijke inwerkingtreding van de wet van 29 mei 2000 tot oprichting van een Centraal Bestand van berichten van beslag zou reeds een stap in de goede richting zijn. Deze wet is echter acht jaar na datum nog steeds niet uitgevoerd.

Ontwikkelingen omtrent het krediet aan particulieren

Het Fonds ter bestrijding van overmatige schuldenlast, dat in sommige gevallen tussenkomt in de betaling van de erelonen van schuldbemiddelaars, wordt exclusief gefinancierd door de kredietsector. Nochtans blijkt uit onderzoek dat in één op de drie dossiers geen achterstallig krediet voorkomt. De sector steunt dan ook het initiatief dat de regering aankondigt om de financiering tot andere actoren uit te breiden, te meer omdat andere schulden alsmaar belangrijker worden en het Fonds met een chronisch gebrek aan middelen dreigt te kampen.

De aandacht van de sector voor verantwoorde kredietverstrekking komt eveneens tot uiting in de permanente dialoog die zij voert met de actoren uit het middenveld die actief zijn rond de thema's schuldoverlast en armoedebestrijding. Deze dialoog is nadrukkelijk tot uiting gekomen naar aanleiding van het initiatief van de sector om samen met deze partners en de overheid een campagne te voeren omtrent financiële educatie. De uitvoering van de campagne werd echter voor onbepaalde tijd opgeschort om een heroriëntatie toe te laten tengevolge van de turbulenties op de financiële markten.

Energie en krediet

Een ander nadrukkelijk aanwezig thema is de positieve rol die kredietverstrekking kan spelen om energiebesparende maatregelen te stimuleren. De Minister van Energie organiseerde de Lente van het Leefmilieu, waar de BVK als vertegenwoordiger van het VBO actief deelnam aan de werkzaamheden van de werkgroep belast met de analyse van het systeem van de derde-investeerder. De conclusies van de werkgroep leggen de nadruk op meer kennisvergaring omtrent dit systeem en op informatiecampaagnes ten aanzien van vraag en aanbod. Positief is dat een samenwerkingsakkoord tussen de sector en de overheden wordt vooropgesteld om onder meer de administratieve formaliteiten bij overheidstussenkomsten en leningen tegen verlaagde rentevoet zo eenvoudig en uniform mogelijk te maken.

De sector heeft in het kader van deze werkzaamheden nogmaals haar bekommernis geuit om geen overheidsinitiatieven te nemen die concurrentieverstorend zijn ten aanzien van de sector. Zo betreurt de sector dat het Fonds voor de Reductie van de Globale Energiekost niet enkel kredieten verstrekt aan een specifieke doelgroep van kredietnemers die anders buiten de private markt dreigt te vallen, maar ook aan die kredietnemers die wel in aanmerking komen op de private markt. Dit werkt concurrentieverstorend omdat de contractuele voorwaarden van het Fonds onder de voorwaarden op de private markt liggen, en het verkoopsnetwerk van het Fonds aan minder stringente eisen is onderworpen dan de private markt. In het belang van de consument kunnen de overheid en de sector beter samen initiatieven nemen om een zo groot mogelijke groep te bereiken in plaats van schaarse overheidsmaatregelen aan te wenden om elkaar te beconcurreren.

Reclame en krediet

Op het niveau van het parlement werd discussie gevoerd over de noodzaak om de regelgeving voor reclame en kredieten te verstrengen. De sector is vragende partij voor duidelijke en transparante regels. Dit is niet alleen in het voordeel van de sector, maar ook van de consument en de controlerende overheid. Toch mag men niet vervallen in extreme oplossingen, waarbij reclame niet langer haar maatschappelijke functie kan vervullen, namelijk de consument toelaten om het juiste product te kiezen en de concurrentie ondersteunen. Te strenge regelgeving voor reclame is immers finaal in het nadeel van de consument. Tot slot mag niet uit het oog verloren worden dat de kredietgever als enige economische actor een wettelijk gegarandeerde actieve en volledige informatieplicht heeft ten aanzien van de consument alvorens een overeenkomst af te sluiten.

5

De nieuwe richtlijn inzake
consumentenkrediet

De nieuwe richtlijn inzake consumentenkrediet

Het jaar 2008 heeft een einde gesteld aan het herzieningsproces van de richtlijn 87/102/EEG met de publicatie van de richtlijn 2008/48/EG van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten.

Dit bijzonder lange en moeizame herzieningsproces werd opgestart ingevolge een studie van de Europese Commissie over de wijze waarop de richtlijn van 1987 werd omgezet door de Lidstaten. De Commissie heeft vastgesteld dat, naast de richtlijn, bepaalde landen andere regels hadden uitgevaardigd ter bescherming van de consument dan deze voorzien door de richtlijn. Zij heeft vastgesteld dat deze nationale verschillen een concurrentievervalsing tussen kredietverleners binnen de Gemeenschap veroorzaakten en de goede werking van de interne markt verstoorden.

Het door de nieuwe richtlijn nagestreefde doel bestaat er dus in de verschillen tussen de nationale wetgevingen inzake consumentenkrediet weg te werken. Met andere woorden ze streeft naar een afschaffing van de ongewenste gevolgen van de "gold plating" om tot een echte harmonisatie van de markt te komen.

De nieuwe richtlijn inzake consumentenkrediet

Een “totale” “gerichte” harmonisatie

Spijtig genoeg verwaterde het nagestreefde doel in de verschillende opeenvolgende tekstontwerpen om tenslotte een eindtekst te bereiken waarin de harmonisatie vermengd wordt met uitzonderingen, beperkingen en opties die aan de Lidstaten worden overgelaten.

Het gevolg is een geheel van soms bijzonder complexe bepalingen en een fundamentele moeilijkheid, namelijk om precies te kunnen bepalen wat wel degelijk werd geharmoniseerd.

Men kan inderdaad enkel het gebrek aan duidelijkheid van artikel 22 van de richtlijn onderlijnen dat de kwestie in deze bewoording “regelt” : *“In zoverre deze richtlijn geharmoniseerde bepalingen bevat, mogen de lidstaten geen bepalingen handhaven of invoeren in hun nationale wetgeving die afwijken van die welke in deze richtlijn zijn vastgesteld”*.

Nergens echter wordt nader bepaald “in welke mate” de richtlijn geharmoniseerde bepalingen bevat. De enige “zekerheid”, is dat voor de betrokken materies, de Lidstaten niet verder mogen gaan dan de richtlijn, hetzij door in hun huidige wetgeving strengere bepalingen te handhaven, hetzij door ze nadien in te voeren.

Het is dus geen richtlijn van minimale harmonisatie, noch een richtlijn van maximale harmonisatie, maar een soort hybride vorm die men heeft bestempeld als “totale doelgerichte harmonisatie”. Met andere woorden een “volledige” harmonisatie voor een aantal kernmateries .

In de praktijk betekent dit dat men voor elke bepaling van de richtlijn moet opzoeken wat onder de harmonisatie valt en wat valt onder de beleidsruimte van de Lidstaten.

Kernmateries van de richtlijn

De nieuwe richtlijn regelt onder meer:

- de verplichte vermeldingen die moeten voorkomen in de reclame voor kredietovereenkomsten die een rentevoet vermeldt of een cijfer met betrekking tot de kostprijs van het krediet ;
- de verplichtingen van de kredietverlener of van de kredietbemiddelaar wat betreft de precontractuele informatie ;
- de verplichting de kredietwaardigheid van de consument te beoordelen, waar nodig, op basis van een raadpleging van desbetreffende gegevensbestand ;
- de toegang van de kredietverleners van andere Lidstaten tot deze gegevensbestanden ;
- de verplichtingen inzake contractuele informatie ;
- de informatie aan de consument in geval van wijziging van de debetrentevoet ;
- de opzegging van de kredietovereenkomsten van onbepaalde duur ;
- het recht van herroeping van de kredietovereenkomst door de consument ;
- het lot van gelieerde kredietovereenkomsten ;
- de bepaling van de wederbeleggingsvergoeding in geval van vervroegde terugbetaling van het krediet ;
- de tegenstelbaarheid van de excepties in geval van overdracht van de rechten van de kredietverlener of van de kredietovereenkomst ;
- de berekening van het jaarlijks kostenpercentage ;
- het organiseren van een mechanisme voor de controle van de kredietverleners door een onafhankelijke autoriteit ;
- en, tot slot, bepaalde informatieverplichtingen van de kredietbemiddelaars naar de consument toe.

Impact van de richtlijn op het Belgische recht

De richtlijn zal zonder enige twijfel een impact hebben op de Belgische wet van 12 juni 1991 die het consumentenkrediet regelt.

In bepaalde gevallen zal deze impact duidelijk voortvloeien uit de bepalingen van de richtlijn, zoals bijvoorbeeld voor de herroepingstermijn, door de richtlijn vastgesteld op 14 dagen daar waar deze in onze wetgeving op 7 dagen werd vastgesteld, die bijgevolg zal moeten worden aangepast aan de termijn voorzien in de richtlijn.

Maar men moet zich eveneens de vraag stellen wat het lot zal zijn van sommige bepalingen van onze wet die duidelijk verder gaan dan wat de richtlijn voorziet.

Zo voorziet de richtlijn dat de verzekeringspremies moeten inbegrepen zijn in de totale kostprijs van het krediet wanneer de afsluiting van het verzekeringscontract verplicht is om het krediet te bekomen. Maar onze wet *verbiedt* de consument te verplichten een andere overeenkomst af te sluiten bij de kredietverlener, de kredietbemiddelaar of een door hen aangeduide derde. Zij verplicht bovendien in de kredietovereenkomst de vermelding “*de verzekering is nooit verplicht*” op te nemen.

Twee andere bepalingen van de richtlijn verdienen eveneens dat men zich vragen stelt. Enerzijds voorziet artikel 8 dat de kredietwaardigheid van de consument opnieuw moet beoordeeld worden indien de partijen in gemeen overleg overeenkomen het totale bedrag van het krediet te wijzigen na afsluiting van de kredietovereenkomst. Anderzijds voorziet artikel 10 dat de kredietovereenkomst de voorwaarden moet vermelden waarin de kosten die voortvloeien uit de overeenkomst kunnen worden gewijzigd. Maar de Belgische wet *verbiedt* clausules die toelaten de voorwaarden van de overeenkomst te wijzigen.

De richtlijn regelt eveneens de bijstandsplicht van de kredietverlener en voorziet dat de consument moet beoordelen of het voorgestelde krediet aangepast is aan zijn noden en aan zijn financiële situatie. Onze wet daarentegen plaatst deze verplichting ten laste van de kredietverlener en *verbiedt* zelfs de kredietverlener een kredietovereenkomst af te sluiten indien hij redelijkerwijze van mening is dat de consument niet in staat zal zijn zijn verplichtingen die voortvloeien uit de overeenkomst na te leven.

De richtlijn biedt tevens de gelegenheid om terug te komen op het verbod voor een onderagent om tussen te komen als kredietbemiddelaar, aangezien zij toelaat dat kredietbemiddelaars, die bij wijze van nevenactiviteit optreden, afwijken van de verplichtingen inzake precontactuele informatie, die in dat geval ten laste van de kredietverlener zijn.

Tenslotte is het de gelegenheid om de Belgische wet te wijzigen om het bijzonder zwaar formalisme dat de kredietovereenkomst omkadert te vereenvoudigen en om ze aan te passen aan de specificiteiten van het elektronisch krediet.

Omzetting en uitvoering van de richtlijn

De richtlijn moet worden omgezet en uitgevoerd door de Lidstaten uiterlijk vanaf 12 mei 2010.

In dat opzicht heeft de sector nu reeds de aandacht van de autoriteiten gevestigd op de noodzaak een voldoende lange overgangperiode te voorzien – die hij inschat op 2 jaar – om hem toe te laten de nodige operationele aanpassingen te doen om de nieuwe bepalingen uit te voeren.

Samenwerking met de nationale en Europese autoriteiten

De BVK blijft de voorkeur geven aan een samenwerking met de autoriteiten, zowel op nationaal vlak, met de FOD Economie, als op Europees vlak in het kader van Eurofinas, de Europese Bankfederatie en EBIC die de meeste Europese federaties van de financiële sector overkoepelt en in de schoot waarvan BVK sinds 2008 het voorzitterschap waarneemt van de werkgroep met betrekking tot de richtlijn.

Deze samenwerking op Europees vlak betreft de omzetting van de richtlijn door de Lidstaten evenals de opvolging van de studie opgestart door de Europese Commissie om de indicatoren te bepalen die toelaten de economische impact van de nieuwe bepalingen van de richtlijn op de consumenten, op de kredietverleners en op de markt in het algemeen te meten.

De nieuwe richtlijn inzake consumentenkrediet

Ontwikkelingen met betrekking tot het hypothecaire krediet

Ontwikkelingen met betrekking tot het hypothecaire krediet

Een statuut voor de tussenpersonen

België loopt sterk achter door zijn gebrek aan reglementering van een statuut voor de tussenpersonen inzake krediet aan particulieren. Wat hypothecair krediet betreft, is voor kandidaat-tussenpersonen in geen enkele gedragsregel of verplichting op het gebied van toegang tot het beroep of inschrijving voorzien. Evenmin bestaat er een toezichts- en sanctieregime. Het toekomstige statuut moet een onderscheid maken tussen agenten en makelaars en beide titels moeten wettelijk beschermd worden. De BVK moedigt een reglementering vergelijkbaar met deze van de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en van de verzekeringsbemiddeling sterk aan. De tussenpersoon zal onder meer moeten voldoen aan kennisvereisten en vereisten inzake burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering.

Patrimoniumdocumentatie

De hypotheekondernemingen wensen een elektronische en goedkope toegang tot de patrimoniumdocumentatie. In de Senaat is een voorstel van resolutie "betreffende de omvorming van het personele hypotheekregister tot een grondboekregister" ingediend. Een dergelijke omvorming gaat wellicht te ver. Er bestaan minder omslachtige en minder dure oplossingen. Het personele systeem van de hypothecaire documentatie zou met een systeem van opzoeking via het kadastrale perceel kunnen uitgebreid worden. Daartoe moet elk onroerend goed een unieke identificatie krijgen vooraleer het kan worden overgedragen. De Federatie van het Notariaat denkt aan een wellicht nog soepeler moderniseringsproject, namelijk dat van het "DER - Document électronique reconnaissable", dat alle garanties van behoud van de rechtszekerheid zal bieden en dat voorziet in het opnemen van de informatie beschikbaar bij het Kadaster, de Registratie en het Kantoor van hypotheekbewaring in één enkel patrimoniaal certificaat. De BVK onderzoekt dit project.

Ontwikkelingen met betrekking tot het hypothecaire krediet

Gedragsregels - raadgevingsplicht

Hoger hadden we het reeds over de aandacht van de sector voor verantwoorde kredietverstrekking. De sector kreeg reeds te horen dat er zowel voor de tussenpersonen als voor de hypotheekondernemingen zelf in gedragsregels zou voorzien worden. De sector is niet gekant tegen gedragsregels, maar heeft ernstige bedenkingen bij de invoering van een raadgevingsplicht. Er bestaat thans geenszins een rechtvacuüm inzake zorgplicht en zorgvuldigheidsplicht bij het verstrekken van hypothecair krediet. Ook moet de Centrale voor Kredieten aan Particulieren geraadpleegd worden. Bij het uitwerken van gedragsregels moet ervan uitgegaan worden dat de hypotheekonderneming bij haar beslissing over het kredietdossier enkel kan rekening houden met de financiële en economische situatie van de kandidaat-kredietnemer op het ogenblik voorafgaand aan de toekenning van het krediet en niet voor de toekomst kan beslissen. Overigens zal de hypotheekonderneming de consument zodanig informeren dat hij in staat is zijn verantwoordelijkheid op te nemen inzake de aanvaarding van het krediet. Dat de kredietgever als enige de verantwoordelijkheid voor het aangaan van het krediet draagt, zoals in de huidige wet op het consumentenkrediet, is uit den boze, want hierdoor wordt een wettelijk risico van interpretatie in het leven geroepen. Het opleggen van informatie- en raadgevingsplicht kan voor de kandidaat-kredietnemer een mooie zaak zijn, maar de kredietgever weet daarom nog niet met zekerheid hoever die plicht reikt.

Omgekeerd woonkrediet

De BVK maakte aan de federale Minister voor Ondernemen een voorontwerp van tekst met een wettelijk kader voor een omgekeerd woonkrediet over. De Minister heeft zijn opties nog niet kenbaar gemaakt. Het omgekeerde woonkrediet wordt onder meer gecommercialiseerd in de Angelsaksische landen, Noorwegen, Nederland en recent in Frankrijk, en verschillende landen werken aan een statuut. Dit product laat oudere particulieren die eigenaar zijn van hun woning, toe de waarde van dit onroerend goed beschikbaar te maken als belastingvrij aanvullend inkomen zonder ertoe verplicht te zijn de woning te verkopen of het eigendomsrecht ervan af te staan. Heel wat senioren zijn immers rijk aan vastgoed maar arm in periodiek inkomen, zoals pensioen. Dit product speelt dus in op de problematiek van de vergrijzing en de verlenging van de levensduur.

Enquête CBFA inzake rentevoeten

De CBFA hield eind 2007 – begin 2008 een enquête bij een aantal hypotheekondernemingen over de toegepaste rentevoeten. Het vastgestelde verschil tussen geëfficheerde en toegepaste rentevoeten is normaal. Men mag deze aangelegenheid niet enkel vanuit de hoek van het product benaderen. De markt past een klantbenadering toe en laat de uiteindelijke rentevoet afhangen van talrijke andere elementen, zoals risico-profiel van de klanten, cliëntenrelatie op spaarproducten, beleggingen, betalingsverkeer, enz.

De klantenbenadering en individualisering van de contractuele relatie worden door de Basel-II-reglementering bevestigd. Een goed financieel beleid noodzaakt een differentiatie tussen de cliënten naargelang de geboden waarborgen en hun terugbetalingscapaciteit. Het verstrekken van hypothecair krediet is ook een kwestie van risicoafweging, wat tot de uitsluitende bevoegdheid van de hypotheekonderneming moet blijven behoren. Cliënten "shoppen" ook meer en meer en laten dus de concurrentie spelen.

Deze marktevolutie is onder meer vanuit het standpunt van de eruit voortvloeiende voordelen voor de consument verantwoord. Hierop kan nooit geanticipeerd worden met geëfficheerde tarieven. De wet op het hypothecair krediet laat partijen overigens toe van de prospectus afwijkende rentevoeten overeen te komen, indien deze voordeliger zijn voor de consument of op zijn initiatief onderhandeld worden. Het huidige marktsysteem werkt correct en biedt voldoende waarborgen voor een gezonde concurrentie die de kandidaat-kredietnemers volledig ten goede komt.

Gezamenlijk aanbod

In de makelaarswereld zag men tot voor kort de opheffing van het verbod van gezamenlijk aanbod niet zitten. De verbruikersorganisaties verzetten zich daartegen niet maar wensen aan het gezamenlijk aanbod specifieke voorwaarden te verbinden. Deze tussenoplossing is echter niet mogelijk : de principes die aan de basis liggen van Richtlijn 2005/29/EG van 11 mei 2005 inzake de oneerlijke handelspraktijken lijken zich niet aan te passen aan een eenvoudige vervanging van een regime van verbod door een regime van voorwaarden van toelating ; deze oplossing zou evenzeer afwijken van de totale harmonisering van het begrip onrechtmatige handelspraktijk beoogd door de richtlijn.

De Administratie, het VBO, Assuralia en Febelfin/BVK wensen het verbod afgeschaft te zien en gezamenlijk aanbod toe te laten zonder voorwaardenregime. Daarvoor bestaan diverse redenen : het huidige verbod is op een te algemene wijze geformuleerd ; het is geenszins noodzakelijk om de consument te beschermen ; het algemeen belang is beter gediend met de wetigheid van het gezamenlijk aanbod ; het verbod leidt ertoe dat de daling van de prijs van gezamenlijk aangeboden producten wordt afgeremd ; in de ons omringende landen is het geheel van de beperkingen op het gezamenlijk aanbod opgeheven ; de onverenigbaarheid van de Belgische reglementering met de vermelde richtlijn.

De standpunten van de gesprekspartners zijn opgenomen in het Advies van 6 november 2008 van de Raad voor het Verbruik, die zich over een globale herziening van de wet op de handelspraktijken en de bescherming van de consument moest buigen.

De Commissie voor Verzekeringen onderzocht het risico van het verlies van de rentevoetvermindering, wanneer de kredietnemer de door de kredietgever aangewezen verzekeraar verlaat om zijn brand- en/of schuldsaldoverzekering bij een andere verzekeraar aan te gaan. Om het argument te ontkrachten dat de consument over de hele duur van het krediet gegijzeld wordt, vestigde de BVK de aandacht erop dat de kredietgever ingestemd heeft met een vermindering van de rentabiliteit van zijn kredieten, wat enkel mogelijk was dankzij de koppeling van de diensten. Het rentevoetvoordeel blijft daarom dan ook slechts behouden tot op het moment van de opzegging van het verzekeringsproduct. De toepassing van een retroactieve sanctie in de vorm van een terugvordering van de vermindering voor het verleden is vanzelfsprekend uitgesloten.

Personen met een verhoogd gezondheidsrisico

Reeds vroeger werden er wetsvoorstellen ingediend tot wijziging van de reglementering inzake verzekeringen om de toegang tot hypothecaire kredieten voor bepaalde categorieën personen te vergemakkelijken. De Ombudsman van de Verzekeringen heeft in zijn Zakboekje 2007 de problematiek van de gelijkheid van toegang tot de schuldsaldoverzekering en de personen met een verhoogd gezondheidsrisico aangekaart. Hij beval de oprichting van een tarifieringsbureau aan of minstens een verbetering van de toegang tot dit type verzekeringen. Op 27 mei heeft de Vlaamse Liga tegen Kanker haar beleidsvoorstellen inzake een betere verzekerbaarheid voor (ex-)kankerpatiënten voorgesteld en werd daarover een debat gevoerd. In de wetsvoorstellen "strekken tot een betere begeleiding van het gebruik van de gezondheidspersoonsgegevens bij het aangaan van een persoonsverzekering en teneinde de verzekerbaarheid mogelijk te maken van het overlijdensrisico voor personen die een verhoogd risico lopen als gevolg van hun gezondheidstoestand" en "tot wijziging van de wet op de landverzekeringsovereenkomst wat de schuldsaldoverzekeringen betreft" wordt eveneens onder andere voorgesteld een dergelijk tarifieringsbureau op te richten. Over het eerste wetsvoorstel heeft de Minister van Financiën en over het tweede de Voorzitter van de Kamercommissie voor het Bedrijfsleven aan de Commissie voor Verzekeringen een advies gevraagd. De BVK volgt in deze Commissie de bespreking van de problematiek op de voet.

Ontwikkelingen met betrekking tot het hypothecaire krediet

Geldigheidsduur hypothecaire inschrijvingen

De BVK blijft er ook voor pleiten dat de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijvingen – 30 jaar in ons land en maximum 50 jaar in Frankrijk – zou verlengd worden. Zowel voor de hypotheekondernemingen als voor de kredietnemers zou dit een aanzienlijke besparing van kosten en administratie betekenen.

Wederbeleggingsvergoeding

In deze woelige economische tijden, waarin de solvabiliteit van de financiële instellingen van groot belang is, wordt de aandacht gevestigd op een probleem dat hieraan raakt, met name de wederbeleggingsvergoeding die door kredietgevers kan aangerekend worden in geval van vervroegde terugbetaling van het hypothecaire krediet. Op dit ogenblik is de maximale vergoeding die in de wet is voorzien in vele gevallen ontoereikend om de reële kosten voor de kredietgever op te vangen. De BVK is dan ook voorstander van de omvorming van de huidige formule (maximaal drie maanden interest, ongeacht het ogenblik van vroegtijdige terugbetaling) tot een formule van gemoduleerde wederbeleggingsvergoeding, afhankelijk van het ogenblik van de vervroegde terugbetaling en de resterende periode van rentevastheid. Op die manier zou de vergoeding meer aan de werkelijke kostprijs voor de kredietgever beantwoorden en in een aantal gevallen voordeliger uitvallen voor de consument. (Zie ook White Paper on Mortgage Credit)

White Paper on Mortgage Credit

Eind 2007 publiceerde de Europese Commissie de White Paper met als hoofddoel het versterken van de mededinging en het efficiënter maken van de hypotheekmarkten door de meest doeltreffende maatregelen. De afgeleide doelstellingen zijn het vergemakkelijken van grensoverschrijdend kredietaanbod en funding, het mogelijk maken van een grotere productenwaaier, het verhogen van het consumentenvertrouwen en het financieel mobieler maken van de kredietnemer. Voor de ruime waaier onderwerpen, waarvan we er hierna enkele onderzoeken, worden verschillende opties onderzocht: geen wetgevend ingrijpen, afdwingen van bestaande wetgeving, self-regulation, aanbevelingen, scoreboards, wetgeving, Studies van consultants en expertengroepen moeten de Commissie helpen bij het nemen van beslissingen over de opties. Elke maatregel voor elk onderwerp moet volgens het better regulation-principe voorafgaandelijk aan een impact assessment en cost and benefit-analyse onderworpen worden.

Inzake toegang tot vastgoed- en hypotheekregisters, schatting van onroerend goed en uitvoerend beslag op onroerend goed wou de Europese Commissie rond de tijd van de publicatie van dit jaarverslag een aanbeveling publiceren. De aanbeveling zou de Lidstaten ertoe moeten brengen de beslagprocedures binnen redelijke termijnen en kosten te houden, de patrimoniumdocumentatie van de overheid online beschikbaar te maken zonder discriminatie, te zorgen voor een grotere transparantie en betrouwbaarheid ervan en ze te laten aansluiten bij het EULIS-project, de buitenlandse deskundige schattingen gemakkelijker te laten dienen en schattingsstandaarden te promoten. Blijkt de uitvoering van de aanbeveling onvoldoende, dan zou de Commissie tot een andere strategie kunnen overgaan, zoals het voorzien in een richtlijn.

Gezien niet-discriminatoire grensoverschrijdende toegang tot kredietcentrales sterk te maken heeft met kredietwaardigheidsonderzoek en verantwoorde kredietverstrekking, richtte de Commissie een Expert Group on Credit Histories op om die toegang te onderzoeken. De BVK is hierin vertegenwoordigd.

De Europese Commissie zal nagaan wat de kosten en voordelen zijn van een optie "wetgeving" inzake vervroegde terugbetaling, pre-contractuele informatie, jaarlijks kostenpercentage, toegang tot de kredietcentrales, onderzoek van terugbetalingscapaciteit en adviesstandaarden.

Ontwikkelingen met betrekking tot het hypothecaire krediet

Tijdens de Mortgage Industry and Consumer Dialogue van 2006 stond de sector open voor voorstellen van de consumentenverenigingen om de Europese Gedragscode voor woningkredieten aan te passen, voor zover de consumenten konden bewijzen dat daartoe noodzaak was. De consumentenverenigingen dachten aan risicowaarschuwingen en informatie over kredieten in vreemde munt. De Commissie wil deze 'dialogo' nog even verderzetten, maar bepaalde nog niet hoe dit zal verlopen. Ondertussen stelt de Commissie een drietal nieuwe formules voor een aangepaste Europese gestandaardiseerde informatiefiche op, die door een consultant bij de consumenten zullen getest worden.

Over Equity Release-producten wil de Commissie eerst grondig onderzoek onder meer over wat eronder verstaan wordt en welke types producten er bestaan en waar.

De Commissie wil via niet-bindende horizontale maatregelen de financiële kennis van de consument ontwikkelen ; niet-bindend omwille van het principe van de subsidiariteit.

De Europese Commissie besteedt veel aandacht aan het aspect "verantwoord uit- en ontlenen". In de meeste Lidstaten bestaat een degelijk arsenaal aan regels voor een afdoend niveau van bescherming van de kredietnemers, weze het in het kader van prudentieel toezicht of in dat van het burgerlijk recht. De sector op Europees niveau denkt eraan zelf pro-actief een concept met criteria voor "sound lending principles" uit te werken, om daarmee de Commissie te helpen bij het uitwerken van liefst een aanbeveling met betrekking tot het prudentiële toezicht terzake.

Op Europees niveau heeft de sector steeds benadrukt dat een jaarlijks kostenpercentage voor hypothecair krediet voor de vergelijkbaarheid ervan op een beperkte kostenbasis moet berekend worden. In die basis mogen enkel de kosten opgenomen worden die de kredietgever met betrekking tot het krediet in zijn eigen voordeel int. Vandaag bestaat er noch uniformiteit in de berekeningsbasis, noch in de berekeningsmethode.

Er is een sterk verschil in reglementering van de vervroegde terugbetaling tussen de Lidstaten. Dit item beschouwt de Commissie als het zwaarste om over te beslissen. Nu eens geldt een wettelijk recht van de kredietnemer, dan weer een contractuele optie. Een wettelijk recht in alle gevallen beperkt de productendiversiteit en heeft zijn weerslag op de funding. Op Europees niveau verdedigt de sector de contractuele optie, maar

met correcte informatie van de kredietnemer daarover. De Commissie stelt zich de vraag of er een compromis kan gevonden worden door de contractuele optie te koppelen aan een recht van terugbetaling bij "accidents of life". Wat de wederbeleggingsvergoeding betreft, pleit de sector op Europees niveau voor de volledige vergoeding van de kost voor de kredietgever voortvloeiend uit de terugbetaling. De volledige vrijmaking moet de idee van de "eerlijke en objectieve" vergoeding vertolken.

Om de consument financieel mobieler te maken, denkt de Europese Commissie aan een horizontaal initiatief inzake oneerlijke handelspraktijken voor financiële diensten, waaronder hypothecair krediet.

De Commissie zal nagaan welke producten in de Lidstaten gezamenlijk aangeboden worden en zal de voor- en nadelen van gezamenlijk aanbod onderzoeken. Ze wil de consument meer mogelijkheden bieden om van hypotheekonderneming te veranderen om zodoende een grotere mededinging tot stand te brengen. Nochtans stelt men vast dat de mededinging op de markten zeer groot is. Gezamenlijk aanbod maakt doeltreffender werkmethoden en het aanbieden van een voor de kredietnemer geschikt productenpakket mogelijk, waardoor de ondernemingen kosten kunnen besparen, wat tot lagere interestvoeten leidt.

Ook beschikt de Europese Commissie reeds over een verslag over de mogelijke reglementering van de tussenpersonen in krediet aan particulieren.

Ze onderzocht de grensoverschrijdende hypothecaire kredietverstrekking door niet-kredietinstellingen om na te gaan of de huidige voorwaarden waaronder deze instellingen werken al dan niet een probleem stelt.

Ze heeft laten weten dat ze onvoldoende geïnformeerd is over de eigenlijke problemen inzake de funding en de wensen van de sector terzake. Ze volgt de evolutie van de financiële crisis op de voet en onderzoekt de oprichting van een Expert Group on Securitisation.

In 2010 zullen de rentevoetbelemmeringen, onder meer inzake veranderlijkheid van de rentevoet, onderzocht worden.

Ontwikkelingen met betrekking tot het hypothecaire krediet

De organen van de vereniging

De organen van de vereniging

Directiecomité

Voorzitter
Ondervoorzitters

Bernard BEYENS, CITIBANK BELGIUM N.V.
Marianne DELBROUCK, KBC BANK N.V.
Rainer STOFFELS, EULER HERMES CREDIT INSURANCE N.V.

Secretaris van het Bureau
Schatbewaarder

Philippe VAN HELLEMONT, FORTIS BANK N.V.
Joanna VAN BLADEL, DEXIA BANK N.V.

Leden

Luc ADRIAENSSEN, KREFIMA N.V. – Inge AMPE, ING BELGIE N.V. – Gérald BOGAERT, EUROPABANK N.V. – Dominique CHARPENTIER, ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V. – Jean Louis DE VALCK, AGRICAISSE S.C.R.L. – Marc DUFOSSET, ETHIAS BANK N.V. * – Christian GUIRAUD, BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM N.V. * – Paul HEYMANS, ALLIANZ BELGIUM N.V. – Patricia OOSTERLYNCK, AXA BANK EUROPE N.V. * – Gilles SAURET, COFIDIS N.V. * – Stéphane STIERLI, PSA FINANCE BELUX N.V.

De personen van wie de naam vetjes is gedrukt, zijn lid van het Bureau

* Waarnemend Lid

De organen van de vereniging

Secretariaat

Piet VAN BAEVEGHEM, Secretary General UPC-BVK
 Director Retail Credit FEBELFIN
 Jozef T'JAMPENS, Senior Counsel
 Sandrine JOURDAIN, Senior Counsel
 Frans MEEL, Senior Counsel
 Christa VANHOUTTE, Assistant

Aarlenstraat, 82, 1040 BRUSSEL
 Tel. 02/507 68 11 – Fax 02/507 69 92
<http://www.upc-bvk.be>
upc-bvk@febelfin.be

Technische commissies

JURIDISCHE COMMISSIE

Voorzitter Dhr. E. MESSELY (DEXIA BANK)
 Ondervoorzitter Dhr. A. SENEAL (LANBOKAS/AGRICAISSSE)

Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. R. BISCIARI Mevr. Ch. BONNAMI Mevr. S. DAUSSOGNE		ING BELGIE DEXIA BANK BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX RECORD BANK FIDEXIS
Dhr. T. DEBOOSER		FORTIS BANK CITIBANK BELGIUM COFIDIS DEXIA BANK EULER HERMES CREDIT INSURANCE
Mevr. A.F. FAUVILLE Dhr. T. GENARD Mevr. Y. HOORNAERT Dhr. Ch. LIZEE Dhr. Ch. LUZZI Dhr. E. MESSELY Dhr. G. PASTORET	Dhr. Th. MANIQUET Mevr. N. VAN PETEGEM	ALLIANZ BELGIUM ATRADIUS CREDIT INSURANCE KBC BANK BANK J. VAN BREDA & Co LANBOKAS/AGRICAISSSE CENTEA
Dhr. L. PLUYMERS Dhr. B. RASQUAIN		AXA BANK EUROPE KREFIMA
Dhr. B. SEGHERS Mevr. F. SEGHERS Dhr. A. SENEAL Dhr. J. TORFS Mevr. H. VAN LOOK	Dhr. F. VAN DER HERTEN Mevr. V. ALLIET Dhr. P. VAN BREE De Heren F. CLEMENS, E. CORTENS	
Dhr. J. VERLAET		

COMMISSIE VOOR FINANCIËLE EN ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN

Voorzitter	Dhr. J.L. DE VALCK (LANBOKAS/AGRICAISSSE)	
Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. H. BEKAERT		FORTIS INSURANCE BELGIUM
Dhr. G. BOURLART		ING BELGIE
Dhr. F. CLAERHOUT		BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM
Dhr. G. de BIE		CITIBANK BELGIUM
Dhr. J. DECLEYN		ATRADIUS INSURANCE
Dhr. J.L. DE VALCK		AGRICAISSSE/LANBOKAS
Dhr. W. GEUENS		CENTEA
Mevr. A. GOSSIA		FORTIS BANK
Dhr. L. JANSSENS		EB-LEASE/EUROPABANK
Dhr. E. LEFEBVRE		ALPHA CREDIT
Mevr. Ch. MANNAERT		RECORD BANK
Mevr. A. MERTENS		AXA BANK EUROPE
Dhr. S. MEURISSE		CREDIBE
Dhr. R. PILATE		FORTIS BANK
Dhr. M. SMET		ALPHA CREDIT
Mevr. I. TENNSTEDT		ING BELGIE
Dhr. R. TION	Mevr. C. KOEKELBERG	DEXIA BANK
Dhr. R. VANDYCK	Mevr. M. STIENS	KBC BANK
Dhr. J. VAN HEMELRIJCK		KREFIMA

COMMISSIE HYPOTHECAIR KREDIET

Voorzitter	Dhr. P. HEYMANS (ALLIANZ BELGIUM)	
Ondervoorzitter	Dhr. Ph. D'HAEN (CREDIBE)	
Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. H. BEKAERT		FORTIS INSURANCE BELGIUM
Mevr. S. BONGARD		EUROPABANK
Mevr. Ch. BONNAMI		DEXIA BANK
Dhr. G. BOURLART	Dhr. F. DE NIL	
	Mevr. Ch. DE BRABANDERE en Dhr. J. VANDENBROUCKE	ING BELGIE
Mevr. F. COULON		LANBOKAS/AGRICAISSSE
Dhr. Ch. DE BIE	Dhr. Ch. VANDENDORPE	DELTA LLOYD BANK
Dhr. Ph. DEMAZY	Mevr. M. DIGNEFFE	ELANTIS
Dhr. E. DESNYDER		ASSURALIA
Mevr. M. DETHISE		DEXIA BANK
Dhr. Ph. D'HAEN		CREDIBE
Dhr. G. DOMS		VIVIUM
Dhr. P. HEYMANS		ALLIANZ BELGIUM
Mevr. Y. HOORNAERT	Dhr. Th. MANIQUET	FORTIS BANK
Mevr. N. NGUYEN	Mevr. T. HUYLEBROECK	AXA BANK EUROPE
Dhr. Ph. SEYNAEVE	Dhr. E. CASIER	RECORD BANK
Dhr. J. TORFS		CENTEA
Dhr. F. VAN DER HERTEN	Dhr. B. SEGHERS	KBC BANK
Dhr. G. VAN DE WALLE		KREFIMA
Mevr. H. VAN LOOK		AXA BANK EUROPE
Mevr. M. VOUNCKX	Dhr. R. PILATE	FORTIS BANK

De organen van de vereniging

COMMISSIE AUTOFINANCIERING

Voorzitter Dhr. S. STIERLI (PSA FINANCE BELUX)

Effectieve leden

Dhr. D. BAELE
Mevr. A. BEYENS

Dhr. W. CEULEMANS
Mevr. M. DEJONGHE
Mevr. M. DELBECQUE
Dhr. F. FIGLAK
Dhr. R. GOEMAERE

Dhr. T. HUYLEBROECK
Dhr. L. JANSSENS
Dhr. B. LENS

Dhr. B. PICOU
Dhr. U. SETTI

Dhr. S. STIERLI
Mevr. A. STRUYF
Dhr. D. VANDE PUTTE

Dhr. F. VEYS

Plaatsvervangers

Ondernemingen

RECORD BANK
MERCEDES-BENZ
FINANCIAL SERVICES BELUX
FCE BANK
VOLKSWAGEN BANK
FORTIS BANK
DEXIA BANK
ALPHA CREDIT / NISSAN
FINANCE BELGIUM
AXA BANK EUROPE
EB-LEASE
EULER HERMES CREDIT
INSURANCE
BANQUE CPH
BNP PARIBAS PERSONAL
FINANCE BELGIUM
PSA FINANCE BELUX
BMW FINANCIAL SERVICES
ATRADIUS CREDIT
INSURANCE
GENERAL MOTORS ACC

LEDENLIJST op 31 december 2008

AGRICAISSSE S.C.
ALLIANZ BELGIUM N.V.
ALPHA CARD C.V.B.A.
ALPHA CREDIT N.V.
AMERICAN EXPRESS INTERNATIONAL Inc.
ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.
AUXIFINA N.V.
AXA BANK EUROPE N.V.
BANK DEGROOF N.V.
BANK DELEN & de SCHAEZTEN N.V.
BANK J. VAN BREDA & Co G.C.V.
BANK VAN DE POST N.V.
BANQUE CPH S.C.R.L.
BCC CORPORATE N.V.
BHW BAUSPARKASSE A.G.
BMW FINANCIAL SERVICES BELGIUM N.V.
BNP PARIBAS LEASE GROUP S.A.
BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM N.V.
CBC BANQUE S.A.
CENTEA N.V.
CITIBANK BELGIUM N.V.
COFIDIS S.A.
CREDIBE N.V.
CREDIMO N.V.
DELTA LLOYD BANK N.V.
DEXIA BANK BELGIE N.V.
DHB BANK N.V.
EB-LEASE N.V.
ELANTIS S.A.
EOS AREMAS BELGIUM N.V.
ETHIAS BANK N.V.
EULER HERMES CREDIT INSURANCE N.V.

EUROPABANK N.V.
FCE BANK plc
FIDEXIS N.V.
FIDUSUD S.A.
FIMASER N.V.
FINAREF BENELUX S.A.
FONDS DU LOGEMENT WALLON S.C.
FORTIS INSURANCE BELGIUM N.V.
FORTIS BANK N.V.
GENERAL MOTORS ACCEPTANCE CORPORATION, CONTINENTAL
GOFFIN BANK N.V.
HOIST KREDIT AB
ING BELGIE N.V.
KBC BANK N.V.
KBC PINTO SYSTEMS N.V.
KREFIMA N.V.
LANBOKAS C.V.B.A.
L'ENTR'AIDE FINANCIERE DU TOURNAISIS S.A.
MERCEDES-BENZ FINANCIAL SERVICES BELUX
NEOFIN N.V.
NISSAN FINANCE BELGIUM N.V.
PATRONALE HYPOTHEEK MAATSCHAPPIJ N.V.
PSA FINANCE BELUX N.V.
P&V VERZEKERINGEN C.V.
RECORD BANK N.V.
RECORD CREDIT SERVICES C.V.B.A.
SAINT-BRICE S.A.
SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX B.V.
VAN BREDA CAR FINANCE N.V.
VDK SPAARBANK N.V.
VIVIUM N.V.
VOLKSWAGEN BANK GMBH

BVK

Beroepsvereniging van het Krediet

JAARVERSLAG 2008